

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Minister Spraw Wewnętrznych i
Administracji
DZiK –WZNNAU-0330-1/2020

Druk nr 292
Warszawa, 17 marca 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

realizując obowiązek wynikający z art. 4 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r., poz. 2278), w załączeniu uprzejmie przedkładam

- Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r. ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Z poważaniem

(-) Mariusz Kamiński

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

SPRAWOZDANIE

**Ministra
Spraw Wewnętrznych i Administracji**

**z realizacji
w 2019 r.**

***ustawy z dnia 24 marca 1920 r.
o nabywaniu nieruchomości
przez cudzoziemców***

Warszawa, marzec 2020 r.

* * *

Wypełniając zobowiązanie zawarte w artykule 4 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, niniejszym przedkładam Wysokiej Izbie **„Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r. ustawy z dnia 24 marca 1920 roku o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców”**.

Sprawozdanie z realizacji ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców w 2019 r. zawiera szczegółowe informacje dotyczące nabywania nieruchomości przez cudzoziemców oraz dane statystyczne przedstawione w formie zestawień tabelarycznych.

Przedkładane Wysokiej Izbie sprawozdanie przedstawia w szczególności informacje o:

- wydanych zezwoleniach,
- rodzaju i obszarze oraz terytorialnym rozmieszczeniu nieruchomości, których dotyczą zezwolenia,
- zasadach udzielania zezwoleń oraz o przyczynach wydawania decyzji odmownych.

W Sprawozdaniu przedstawiono również problematykę związaną z prowadzeniem rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców bez zezwolenia oraz na podstawie zezwolenia. Część sprawozdania poświęcona została problematyce badania legalności - ważności czynności prawnych - w zakresie obrotu nieruchomościami z udziałem cudzoziemców.

* * *

Spis treści

WSTĘP	6
CZĘŚĆ I.....	8
ROZDZIAŁ I WARUNKI NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI PRZEZ CUDZOZIEMCÓW.....	8
1. Zakres podmiotowy.....	8
2. Zakres przedmiotowy.....	8
3. Wyłączenia z zakresu ustawy (art. 7 ustawy).....	10
4. Okoliczności warunkujące wydanie zezwolenia (art. 1a ustawy).....	10
5. Postępowanie administracyjne w zakresie wydawania zezwoleń.....	11
6. Czas trwania postępowania w sprawie wydania zezwolenia.....	14
7. Charakter zezwolenia jako decyzji administracyjnej.....	14
8. Instytucja promesy (art. 3d ustawy).....	15
9. Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia dotyczące wszystkich cudzoziemców bez względu na obywatelstwo lub siedzibę.....	16
10. Nabywanie lub obejmowanie przez cudzoziemców udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego z siedzibą na terytorium Polski.....	17
11. Kontrola sądów administracyjnych.....	18
ROZDZIAŁ II.....	21
SKALA ZAINTERESOWANIA CUDZOZIEMCÓW NABYWANIEM NIERUCHOMOŚCI W ROKU 2019 - ZEZWOLENIA	21
1. Nieruchomości gruntowe.....	22
1.1. Nieruchomości rolne i leśne.....	27
1.2. Nieruchomości leśne.....	32
2. Lokale.....	33
3. Akcje i Udziały.....	37
ROZDZIAŁ III REJESTRY NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW I AKCJI, NABITYCH LUB OBJETYCH PRZEZ CUDZOZIEMCÓW.....	42
1. Informacje ogólne.....	42
1.1. Nieruchomości gruntowe.....	44
1.2. Nieruchomości rolne i leśne.....	46
1.3. Lokale.....	48
1.4. Udziały i akcje.....	49
2. Rejestr nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.	50
3. Rejestr nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.....	52

ROZDZIAŁ IV BADANIE LEGALNOŚCI NABYCIA PRZEZ CUDZOZIEMCÓW NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW LUB AKCJI	57
1. Pozyskiwanie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informacji o nabyciu nieruchomości przez cudzoziemców	57
2. Skutki nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy	58
3. Postępowania w sprawach nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy	60
CZĘŚĆ II	63
DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE REJESTRÓW NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW I AKCJI, NABYTYCH LUB OBJĘTYCH PRZEZ CUDZOZIEMCÓW	63
Tabela 1: Liczba wpisów do rejestrów dotycząca nieruchomości nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia	63
Tabela 2: Powierzchnia nieruchomości nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia	64
Tabela 3: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)	65
Tabela 4: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)	66
Tabela 5: Powierzchnia nieruchomości leśnych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)	68
Tabela 6: Powierzchnia nieruchomości leśnych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)	69
Tabela 7: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez obywateli i przedsiębiorców Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej (wg województw)	70
Tabela 8: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez spółki z siedzibą w Polsce, w których kapitał dominujący pochodzi z kraju spoza EOG (wg województw)	71
Tabela 9: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez obywateli i przedsiębiorców Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej (wg kraju pochodzenia nabywcy)	72
Tabela 10: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez spółki z siedzibą w Polsce, w których kapitał dominujący pochodzi z kraju spoza EOG (wg kraju pochodzenia nabywcy)	73
Tabela 11: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)	74
Tabela 12: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)	75
Tabela 13: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia oraz liczba dokonanych transakcji (dla wybranych miast)	78

Tabela 14: Liczba wpisów do rejestrów dotycząca nieruchomości nabytych przez cudzoziemców bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg podstawy prawnej nabycia i kraju pochodzenia nabywcy)...	79
Tabela 15: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)	82
Mapa: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)	83
Tabela 16: Powierzchnia nieruchomości, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy)	84
Tabela 17: Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg województw)	85
Mapa: Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg województw)	86
Tabela 18: Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy)	87
Tabela 19: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw).....	88
Mapa: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw).....	89
Tabela 20: Powierzchnia lokali mieszkalnych i użytkowych, stanowiących własność spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy).....	90
PODSUMOWANIE	91

WSTĘP

Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278), zwana dalej „ustawą”, jest aktem prawnym reglamentującym nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców w Polsce. Wprowadza generalną zasadę, że nabycie nieruchomości przez cudzoziemca wymaga zezwolenia, które jest wydawane w drodze decyzji administracyjnej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Ustawa ta reguluje również kwestie nabywania przez cudzoziemców udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego z siedzibą na terytorium RP, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości.

Przepisy ustawy są dostosowane do wymogów prawa europejskiego, a w szczególności do swobody przepływu kapitału przysługującej podmiotom z państw – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej, co odzwierciedla w szczególności art. 8 ust. 2 ustawy. O ile zatem cudzoziemcy spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej mają obowiązek co do zasady uzyskać zezwolenie na nabycie każdej nieruchomości, o tyle cudzoziemcy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej mogą swobodnie nabywać nieruchomości oraz udziały i akcje spółek prawa handlowego, a więc bez zezwolenia. Ostatnie ograniczenia dotyczące obowiązku uzyskania przez cudzoziemców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych przestały obowiązywać 30 kwietnia 2016 r. i od 1 maja 2016 r. cudzoziemcy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej nie muszą legitymować się zezwoleniem ministra właściwego do spraw wewnętrznych na nabycie jakiegokolwiek nieruchomości, niezależnie od położenia i powierzchni nieruchomości.

Akty prawne regulujące kwestie nabywania nieruchomości przez cudzoziemców to powołana wyżej ustawa o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz wydane na jej podstawie dwa akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych informacji oraz rodzajów dokumentów, jakie jest obowiązany przedstawić cudzoziemiec ubiegający się o wydanie zezwolenia na nabycie nieruchomości (Dz. U. poz. 729),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2004 r. w sprawie trybu postępowania i szczegółowych zasad prowadzenia rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 1689).

Sprawozdanie składa się z dwóch części – opisowej i statystycznej, ujętej w tabelach. Część pierwsza obejmuje cztery rozdziały. W rozdziale I omówiono zakres regulacji ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Rozdział II dotyczy zezwoleń wydanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w 2019 r. w ramach realizacji ustawy. W rozdziale III zawarto informacje dotyczące prowadzonych przez Ministra rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych przez cudzoziemców bez zezwolenia oraz na podstawie wymaganych zezwoleń. W rozdziale IV omówiono zagadnienia dotyczące badania legalności nabycia przez cudzoziemców nieruchomości, akcji i udziałów.

CZĘŚĆ I

Rozdział I

WARUNKI NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI PRZEZ CUDZOZIEMCÓW

1. Zakres podmiotowy

Przepisy ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców mają zastosowanie wyłącznie do podmiotów mających status cudzoziemców. Cudzoziemcem w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy jest:

- 1) osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego;
- 2) osoba prawna mająca siedzibę za granicą;
- 3) nieposiadająca osobowości prawnej spółka osób wymienionych w pkt 1 lub 2, mająca siedzibę za granicą, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych;
- 4) osoba prawna i spółka handlowa nieposiadająca osobowości prawnej mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kontrolowana bezpośrednio lub pośrednio przez osoby lub spółki wymienione w pkt 1, 2 i 3.

W przypadku spółki handlowej za kontrolowaną w rozumieniu ustawy (zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy) uważa się spółkę, w której cudzoziemiec lub cudzoziemcy dysponują bezpośrednio lub pośrednio powyżej 50% głosów na zgromadzeniu wspólników lub na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik, użytkownik lub na podstawie porozumień z innymi osobami, albo mającą pozycję dominującą w rozumieniu przepisów art. 4 § 1 pkt 4 lit. b lub c, lub e ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 505 z późn. zm.)¹.

Z uwagi na powyższe unormowania ustawa o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie będzie miała zastosowania m.in. do osoby fizycznej posiadającej obok obywatelstwa państwa obcego również obywatelstwo polskie, jak również spółki kapitałowej mającej siedzibę na terytorium RP, w której cudzoziemscy wspólnicy lub akcjonariusze nie dysponują ponad 50% głosów na zgromadzeniu wspólników bądź nie mają pozycji dominującej w spółce.

2. Zakres przedmiotowy

Ustawa wprowadza obowiązek uzyskania zezwolenia na nabycie nieruchomości oraz na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego z siedzibą na terytorium Polski, będących

¹ Zgodnie z art. 4 § 1 pkt 4 Ksh spółka dominująca to spółka która: (...)

b) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej), albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami,

c) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, (...)

e) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami.

właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości położonych na terytorium Polski w przypadkach określonych w art. 3e ust. 1 i 2 ustawy.

Nabyciem nieruchomości w rozumieniu ustawy jest nabycie prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, na podstawie każdego zdarzenia prawnego², z którym normy prawa łączą powstawanie, zmianę lub ustanie stosunku prawnego. Oznacza to, iż nabycie nieruchomości może być dokonane w drodze umowy nazwanej, tj. najczęściej umowy: sprzedaży, zamiany, darowizny. Ponadto, nabycie nieruchomości może nastąpić z mocy prawa np. w drodze spadkobrania, gdzie chwilą nabycia nieruchomości jest data otwarcia spadku, tj. data śmierci spadkodawcy. Może również nastąpić na podstawie orzeczenia sądu, np. przez wydanie orzeczenia o przysądzeniu prawa własności nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym czy też poprzez sądowy podział majątku wspólnego małżonków. Poza tym nabycie nieruchomości może nastąpić również na podstawie decyzji administracyjnej np. w sprawie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości w trybie ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przepisy ustawy stosuje się również do nabycia nieruchomości w drodze przekształcenia na rzecz cudzoziemców prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2020 r. poz. 139). Zgodnie z art. 1 ust. 1 ww. ustawy z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształca się w prawo własności tych gruntów. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy w przypadku gdy zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278) wymagane jest zezwolenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych na nabycie nieruchomości, przekształcenie następuje z dniem, w którym to zezwolenie stało się ostateczne.

Zgodnie z art. 158 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.) dla zawarcia umowy zobowiązującej do przeniesienia własności nieruchomości, jak i dla umowy przenoszącej jej własność, zastrzeżono wymóg zachowania formy aktu notarialnego. Niezachowanie tej formy powoduje nieważność umowy (art. 73 § 2 k.c.).

Przepisy ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie mają zastosowania do czynności prawnych ustanawiających ograniczone prawa rzeczowe na nieruchomościach, jak np. użytkowanie, zastaw czy hipoteka oraz umów o charakterze zobowiązującym, takich jak dzierżawa i najem. Przepisy ustawy mają wyłącznie zastosowanie do prawa rzeczowego, tj. do prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

² Nabycie współwłasności nieruchomości lub współużytkowania wieczystego gruntu jest również nabyciem nieruchomości w rozumieniu ustawy (wyrok NSA z dnia 25 lutego 2002 r., sygn. akt V SA 1909/01).

Omawiana ustawa nie zawiera legalnej definicji nieruchomości. Definicję nieruchomości określa Kodeks cywilny w art. 46 i 46¹, w myśl których nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności (art. 46 k.c.). Natomiast nieruchomościami rolnymi (gruntami rolnymi) są nieruchomości, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej (art. 46¹ k.c.).

3. Wyłączenia z zakresu ustawy (art. 7 ustawy)

Przepisów ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie stosuje się do przekształcenia spółki handlowej w rozumieniu przepisów tytułu IV działu III Kodeksu spółek handlowych.

Przepisów ustawy nie stosuje się również do nabycia nieruchomości w drodze dziedziczenia lub zapisu windykacyjnego przez osoby uprawnione do dziedziczenia ustawowego, bez względu na rodzaj nieruchomości. Wyłączenie z obowiązku uzyskania zezwolenia odnosi się zarówno do nabycia nieruchomości w drodze dziedziczenia ustawowego, jak i testamentowego, o ile osoby powołane do spadku na podstawie testamentu należą jednocześnie do kręgu spadkobierców ustawowych. Jeżeli prawo właściwe dla dziedziczenia nie przewiduje dziedziczenia ustawowego, do oceny, czy nabywca nieruchomości jest osobą uprawnioną do dziedziczenia ustawowego, stosuje się prawo polskie. Obowiązek uzyskania zezwolenia na nabycie nieruchomości w drodze dziedziczenia dotyczy tylko dziedziczenia testamentowego przez cudzoziemców nie należących do kręgu spadkobierców ustawowych.

Przepisów ustawy nie stosuje się również do funduszu inwestycyjnego zamkniętego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego stosującego zasady i ograniczenia inwestycyjne określone dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 95).

4. Okoliczności warunkujące wydanie zezwolenia (art. 1a ustawy)

Zezwolenie wydawane jest na wniosek cudzoziemca, jeżeli:

- nabycie nieruchomości przez cudzoziemca nie spowoduje zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, a także nie sprzeciwiają się temu względy polityki społecznej i zdrowia społeczeństwa,
- wykaże on, że zachodzą okoliczności potwierdzające jego więzi z Rzeczpospolitą Polską.

Okolicznościami potwierdzającymi więzi cudzoziemca z Rzeczpospolitą Polską mogą być w szczególności:

- posiadanie polskiej narodowości lub polskiego pochodzenia,
- zawarcie związku małżeńskiego z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy (z wyłączeniem zezwolenia na pobyt dla cudzoziemców będących ofiarami handlu ludźmi i ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu), pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- członkostwo w organie zarządzającym przedsiębiorcy będącego osobą prawną i spółką handlową nieposiadającą osobowości prawnej z siedzibą na terytorium Polski, kontrolowaną bezpośrednio lub pośrednio przez osoby lub spółki wymienione w art. 1 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ustawy,
- wykonywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej lub rolniczej, zgodnie z przepisami prawa polskiego.

Zgodnie z art. 1a ust. 5 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców powierzchnia nieruchomości nabytych przez cudzoziemca w celu zaspokojenia jego potrzeb życiowych nie może przekroczyć 0,5 ha, zaś w przypadku nabywania nieruchomości na potrzeby prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej lub rolniczej powierzchnia powinna być uzasadniona rzeczywistymi potrzebami wynikającymi z charakteru wykonywanej działalności gospodarczej. Ponadto, zgodnie z art. 1a ust. 6 ustawy nabycie nieruchomości rolnych przez cudzoziemców następuje dodatkowo z zachowaniem przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

5. Postępowanie administracyjne w zakresie wydawania zezwoleń

Zezwolenie na nabycie nieruchomości oraz udziałów lub akcji jest wydawane w formie decyzji administracyjnej, podlega zatem wszystkim rygorom prawnym wynikającym z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256), dalej „K.p.a.” oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.).

Postępowanie administracyjne w sprawie zezwolenia na nabycie nieruchomości wszczyna się na wniosek cudzoziemca. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje zezwolenie na nabycie nieruchomości, o ile sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych również Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprzeciw ten może być zgłoszony w terminie 14 dni od daty doręczenia wystąpienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister, na wniosek organu, któremu przysługuje prawo wniesienia

sprzeciwu, może przedłużyć termin do jego wniesienia do 2 miesięcy od dnia doręczenia wystąpienia. Wymienione organy, posiadając ustawowe prawo sprzeciwu wobec udzielenia zezwolenia, współdecydują z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji o wydaniu zezwolenia. Sprzeciw któregoś z organów oznacza niemożność wydania decyzji zezwalającej. W przeciwnym razie byłaby ona nieważna jako wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa (art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a.).

Sprzeciw Ministra Obrony Narodowej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest wyrażany, zgodnie z art. 1 ust. 1a ustawy, w drodze postanowienia. Stosownie do art. 127 § 3 K.p.a. w związku z art. 144 K.p.a. strona niezadowolona z postanowienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz/lub Ministra Obrony Narodowej może wystąpić do tych organów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

W celu zebrania i rozpatrzenia całości materiału dowodowego³, poza obligatoryjnym wystąpieniem do Ministra Obrony Narodowej oraz, w przypadku nieruchomości rolnych, do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy przed wydaniem decyzji w sprawie zezwolenia może:

- 1) zażądać przedstawienia dowodów i informacji niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz
- 2) dokonać, także przy pomocy właściwych organów administracji rządowej, sprawdzenia, czy nabycie nieruchomości przez cudzoziemca nie spowoduje zagrożenia obronności państwa, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, a także czy będzie ono zgodne z interesem państwa.

Ponadto, na podstawie art. 2a ustawy, Minister może zwrócić się do innych niż określone w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy organów administracji publicznej, organizacji zawodowych i instytucji państwowych z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia oraz o przekazanie dokumentów i informacji (w szczególności zawartych w ewidencji gruntów i budynków), niezbędnych do prowadzenia postępowań o wydanie zezwolenia na nabycie nieruchomości, udziałów lub akcji, a także prowadzenia rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych przez cudzoziemców bez zezwolenia oraz na podstawie wymaganych zezwoleń.

Na podstawie powołanych przepisów, Minister posiada uprawnienia do zwrócenia się z prośbą o wyrażenie opinii w wyżej wskazanym zakresie między innymi do:

- ministra właściwego do spraw gospodarki,
- ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- ministra właściwego do spraw rodziny, pracy i zabezpieczenia społecznego,
- ministra właściwego do spraw środowiska i ochrony klimatu,
- Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

³ Art. 7 w związku z art. 77 § 1 K.p.a.

- Komendanta Głównego Straży Granicznej,
 - właściwych ze względu na położenie nieruchomości wojewodów,
- a także:
- właściwych konserwatorów zabytków,
 - właściwych jednostek samorządu terytorialnego (gminy, powiatu, województwa),
 - właściwych jednostek samorządu rolniczego,
 - organizacji zawodowych.

Opinie wyżej wymienionych organów nie są wiążące dla Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Stanowią jednak ważny element postępowania administracyjnego, pomagając w dokonaniu oceny spełnienia przesłanek warunkujących wydanie zezwolenia na rzecz wnioskodawcy, a także braku sprzeczności nabycia nieruchomości przez cudzoziemca z bezpieczeństwem państwa oraz słusznym interesem społecznym. W praktyce ukształtowano zasadę, że w każdej sprawie dotyczącej wydania zezwolenia Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zasięga opinii Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na nabycie nieruchomości leśnej, zasięga również opinii ministra właściwego do spraw środowiska i ochrony klimatu.

Decyzja negatywna Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji może zostać podjęta po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 2 ustawy i zebraniu całego materiału dowodowego uzasadniającego wydanie takiego rozstrzygnięcia. Decyzja ta nie musi być poprzedzona uzyskaniem opinii Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W art. 1 ust. 1b ustawy jednoznacznie wskazano, że odmowa wydania zezwolenia nie wymaga wystąpienia do Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tego rodzaju tryb postępowania może jednak wystąpić wyłącznie w sytuacji, gdy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie swoich kompetencji, stwierdzi jednoznaczne przesłanki uzasadniające wydanie decyzji odmownej.

Strona niezadowolona z decyzji może w terminie 14 dni od jej doręczenia zwrócić się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 K.p.a.). W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do jego wniesienia, składając do organu, który wydał decyzję, stosowne oświadczenie. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia, o którym mowa wyżej przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 i § 2 K.p.a.).

Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżoną decyzję.

6. Czas trwania postępowania w sprawie wydania zezwolenia

Ustawa nie określa terminu, w jakim Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powinien wydać decyzję. Jedynie art. 3a ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców wyraźnie wskazuje, że decyzję w sprawie zezwolenia na nabycie nieruchomości położonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej, ustanowionej na podstawie odrębnych przepisów, wydaje się w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku przez stronę. W pozostałych przypadkach zastosowanie ma zatem przepis art. 35 § 3 K.p.a., zgodnie z którym załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania. Zgodnie z art. 35 § 5 K.p.a., do wskazanego terminu na załatwienie sprawy nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.

Dodać należy, iż cudzoziemcy często składają wnioski, w których brak jest podstawowych informacji i dokumentów niezbędnych do wydania zezwolenia, co ma zasadniczy wpływ na termin rozpatrywania tych spraw przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Postępowanie przedłuża się także z powodu braku reakcji stron lub ich pełnomocników na wezwania organu do uzupełnienia informacji i dokumentów niezbędnych do wydania rozstrzygnięcia, jak również z powodu postępowań prowadzonych przez organy współdziałające z Ministrem w wydawaniu decyzji, w szczególności prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

7. Charakter zezwolenia jako decyzji administracyjnej

Zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydawane po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, tworzy dla cudzoziemca prawo podmiotowe, którego podstawą jest możliwość nabycia konkretnie określonej nieruchomości w Polsce albo nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółkach będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w sytuacjach przewidzianych w art. 3e ustawy).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy zezwolenie ważne jest przez okres 2 lat od dnia wydania. Jeżeli w tym czasie nie dojdzie do nabycia nieruchomości, zezwolenie wygasa. Przedłużenie ważności zezwolenia nie jest dopuszczalne, a uprawnienie wynikające z zezwolenia nie może zostać przeniesione na innego cudzoziemca. Fakt posiadania zezwolenia na nabycie nieruchomości nie uprawnia do nabycia nieruchomości innej niż wskazana w decyzji. Uprawnienie płynące z zezwolenia dotyczy określonego przedmiotu nabycia.

Udzielone cudzoziemcowi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zezwolenie na nabycie nieruchomości nie zastępuje orzeczeń sądów lub decyzji administracyjnych innych organów państwowych i samorządowych, wymaganych bądź wydawanych na podstawie odrębnych ustaw. Zezwolenie nie zwalnia także od obowiązku zachowania wymogów określonych w innych przepisach prawa. Udzielone cudzoziemcowi zezwolenie nie powoduje przyznania mu żadnych innych praw, poza prawem nabycia nieruchomości. Nie rodzi ono również żadnych dodatkowych praw i obowiązków po stronie zbywcy, poza uprawnieniem, ale nie obowiązkiem, zbycia nieruchomości cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie. Zezwolenie zatem umożliwia cudzoziemcowi nabycie nieruchomości na powszechnie obowiązujących zasadach.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji może określić w zezwoleniu specjalne warunki, od których spełnienia uzależniona będzie możliwość nabycia nieruchomości przez cudzoziemca (art. 2 ust. 2 i art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy). Minister nie ustala jednak warunków wpływających na treść przyszłej umowy między stronami. W praktyce tego typu decyzje wydawane są bardzo rzadko, w 2019 r. nie wydano żadnej tego typu decyzji.

8. Institucja promesy (art. 3d ustawy)

Ustawa o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców stwarza cudzoziemcom zamierzającym nabyć nieruchomość w Polsce możliwość ubiegania się o przyrzeczenie wydania zezwolenia, zwane „promesą”. Uzyskanie promesy ułatwia np. przystępowanie do przetargów i negocjacji w sprawie nabycia nieruchomości. Nie jest to jednak wymóg bezwzględny warunkujący przystąpienie do przetargu czy negocjacji (ustalenie warunków przetargu należy bowiem do organizatora przetargu). Wydanie promesy może nastąpić również na wniosek założycieli kontrolowanej przez cudzoziemców osoby prawnej z siedzibą w Polsce na wstępnym etapie tworzenia spółki, do której ma być wniesiony aport (wkład niepieniężny) w postaci nieruchomości.

Okres ważności promesy wynosi 1 rok od dnia wydania. W okresie ważności promesy organ nie może odmówić wydania zezwolenia, chyba że uległ zmianie stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Do promesy stosuje się odpowiednio przepisy art. 1-3c ustawy, co oznacza, że jest ona decyzją administracyjną. Wydawana jest więc po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego i stosuje się do niej przepisy dotyczące zaskarżania decyzji. W razie odmowy udzielenia promesy cudzoziemiec może w terminie 14 dni zwrócić się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Ponadto stronie przysługują nadzwyczajne środki zaskarżenia przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego.

9. Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia dotyczące wszystkich cudzoziemców bez względu na obywatelstwo lub siedzibę

Zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia przewidziane są w art. 8 ust. 1 ustawy. Nie dotyczą one jednak nieruchomości położonych w zasięgu strefy nadgranicznej oraz gruntów rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha. Wykaz gmin położonych w strefie nadgranicznej zawarty jest w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie wykazu gmin i innych jednostek zasadniczego podziału terytorialnego państwa położonych w strefie nadgranicznej oraz tablicy określającej zasięg tej strefy (Dz. U. poz. 1580).

Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie wymaga zezwolenia:

- nabycie samodzielnego lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali oraz nabycie samodzielnego lokalu użytkowego o przeznaczeniu garażowym lub udziału w takim lokalu, jeżeli jest to związane z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych nabywcy lub właściciela nieruchomości lub samodzielnego lokalu mieszkalnego;
- nabycie nieruchomości przez cudzoziemca zamieszkującego w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 5 lat od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
- nabycie przez cudzoziemca, będącego małżonkiem obywatela polskiego i zamieszkującego w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 2 lata od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, nieruchomości, które w wyniku nabycia stanowią wspólność ustawową małżonków;
- nabycie przez cudzoziemca nieruchomości, jeżeli w dniu nabycia cudzoziemiec jest uprawniony do dziedziczenia ustawowego w rozumieniu prawa polskiego po zbywcy nieruchomości, a zbywca nieruchomości jest jej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem co najmniej 5 lat;
- nabycie przez osobę prawną i spółkę handlową nieposiadającą osobowości prawnej mającą siedzibę w Polsce i kontrolowaną bezpośrednio lub pośrednio przez cudzoziemców, na cele statutowe, nieruchomości niezabudowanych, których łączna powierzchnia w całym kraju nie przekracza 0,4 ha na obszarze miast;
- nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, będącego bankiem i jednocześnie wierzycielem hipotecznym, w trybie przejęcia nieruchomości na własność w wyniku bezskutecznej licytacji w postępowaniu egzekucyjnym;

- nabycie lub objęcie przez bank będący osobą prawną mającą siedzibę w Polsce i kontrolowaną bezpośrednio lub pośrednio przez cudzoziemców, akcji lub udziałów w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości, w związku z dochodzeniem przez ten bank roszczeń wynikających z dokonanych czynności bankowych.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na nabycie nieruchomości, udziałów i akcji przez cudzoziemców, będących obywatelami lub przedsiębiorcami państw - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo Konfederacji Szwajcarskiej. Literalna wykładnia przytoczonego przepisu prowadzi do wniosku, iż w odniesieniu do osób prawnych obejmuje on tylko osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą, a więc posiadające status przedsiębiorcy. Jednakże zauważyć należy, iż z chwilą przystąpienia 1 maja 2004 r. do Unii Europejskiej Polska, na mocy Traktatu Akcesyjnego podpisanego 16 kwietnia 2003 r. w Atenach, związana jest prawem europejskim, na które składają się m.in. postanowienia Traktatów stanowiących podstawę Unii Europejskiej, tj. obecnie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.) i Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. nr 90, poz. 864/30 z późn. zm.). Szczególny reżim dotyczący prawa europejskiego wyraża się w tym, iż akty prawa europejskiego wywierają skutek bezpośredni w sferze wewnętrznej państw członkowskich, mając pierwszeństwo przed prawem krajowym w razie rozbieżności interpretacyjnych. Zgodnie z art. 63 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zakazane są wszelkie ograniczenia w przepływie kapitału oraz w płatnościach między podmiotami z państw członkowskich. Swoboda przepływu kapitału dotyczy wszystkich podmiotów z obszaru Unii Europejskiej i odnosi się też do swobody nabywania nieruchomości. W związku z powyższym należy przyjąć, iż zakres podmiotowy zwolnienia od obowiązku uzyskania zezwolenia na zakup nieruchomości obejmuje wszystkie podmioty z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, bez względu na okoliczność prowadzenia lub nieprowadzenia działalności gospodarczej w przypadku osób prawnych.

10. Nabywanie lub obejmowanie przez cudzoziemców udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego z siedzibą na terytorium Polski

Cudzoziemcy, z wyjątkiem cudzoziemców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej, mają obowiązek uzyskać zezwolenie na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego z siedzibą na terytorium Polski, będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości położonych na terytorium Polski. Mianowicie, zgodnie z art. 3e ust. 1 i 2 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, zezwolenia wymaga:

- nabycie lub objęcie przez cudzoziemca udziałów lub akcji w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Polski, a także każda inna czynność prawna dotycząca udziałów lub akcji, jeżeli w ich wyniku spółka będąca właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanie się spółką kontrolowaną,
- nabycie lub objęcie przez cudzoziemca udziałów lub akcji w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli spółka ta jest spółką kontrolowaną, a udziały lub akcje nabywa lub obejmuje cudzoziemiec niebędący udziałowcem lub akcjonariuszem spółki.

Obowiązek uzyskania zezwolenia na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji nie dotyczy przypadków, gdy akcje spółki są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo spółka jest właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości określonej w art. 8 ust. 1 pkt 1, 1a i 5 z zastrzeżeniem art. 8 ust. 3. Do zezwoleń na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji stosuje się odpowiednio przepisy art. 1-3d ustawy.

Odnośnie zakresu przedmiotowego art. 8 ust. 2 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców wskazać należy, iż cudzoziemcy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej nie muszą legitymować się zezwoleniem na nabycie nieruchomości oraz nabycie lub objęcie udziałów lub akcji w spółkach będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości położonych w Polsce.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych, badając legalność nabycia nieruchomości przez cudzoziemców, dokonuje sprawdzenia, czy nabycie było zgodne z przepisami ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Odnośnie zaś niewykonania ewentualnego prawa pierwokupu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w zakresie gruntów rolnych oraz przez Lasy Państwowe w zakresie gruntów leśnych, minister właściwy do spraw wewnętrznych opiera się na informacjach zawartych w aktach notarialnych obejmujących umowy przeniesienia własności nieruchomości na rzecz cudzoziemców. Notariusz jako osoba zaufania publicznego ma bowiem obowiązek dopilnować, aby obrót nieruchomościami rolnymi i leśnymi następował zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, co powinno być wyrażone w akcie notarialnym dokumentującym daną czynność.

11. Kontrola sądów administracyjnych

Zgodnie z art. 3 § 1 i 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny orzekają w sprawach skarg na decyzje administracyjne i postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, a ponadto rozpoznają skargi na bezczynność organów administracji publicznej.

W 2019 r. do organu wpłynęła 1 skarga na decyzję ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W omawianym roku sprawozdawczym, Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok oddalający skargę kasacyjną na decyzję Ministra wydaną w 2016 r. Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny wydał dwa wyroki – jeden oddalający skargę na decyzję Ministra z 2018 r., a drugi uchylający decyzję Ministra z 2019 r. w przedmiocie odmowy wydania zezwolenia na objęcie udziałów lub akcji w spółce będącej właścicielem nieruchomości.

Poniżej przedstawiono liczbę skarg, które zostały rozpatrzone przez sądy w porównaniu z liczbą wydanych decyzji w poszczególnych latach, wnoszonych od 1991 r. do 2019 r. do Naczelnego Sądu Administracyjnego (od 2004 r. – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego) na decyzje ministra właściwego do spraw wewnętrznych:

w 1991 r. – 7 skarg (635 decyzji),
w 1992 r. – 4 skargi (1 238 decyzji),
w 1993 r. – 14 skarg (1 285 decyzji),
w 1994 r. – 9 skarg (1 695 decyzji),
w 1995 r. – 11 skarg (1 839 decyzji),
w 1996 r. – 16 skarg (2 048 decyzji),
w 1997 r. – 7 skarg (2 887 decyzji),
w 1998 r. – 12 skarg (3 161 decyzji),
w 1999 r. – 9 skarg (3 641 decyzji),
w 2000 r. – 8 skarg (2 606 decyzji),
w 2001 r. – 11 skarg (2 525 decyzji),
w 2002 r. – 6 skarg (2 909 decyzji),
w 2003 r. – 15 skarg (2 822 decyzje),
w 2004 r. – 21 skarg (2 518 decyzji),
w 2005 r. – 5 skarg (1 133 decyzje),
w 2006 r. – 5 skarg (1 072 decyzje),
w 2007 r. – 3 skargi (1 030 decyzji),
w 2008 r. – 3 skargi (1 013 decyzji),
w 2009 r. – 3 skargi (792 decyzje),
w 2010 r. – 4 skargi (620 decyzji),
w 2011 r. – 3 skargi (685 decyzji),
w 2012 r. – 5 skarg (677 decyzji),
w 2013 r. – 9 skarg (530 decyzji),
w 2014 r. – 5 skarg (591 decyzji),
w 2015 r. – 4 skargi (659 decyzji),

w 2016 r. – 7 skarg (608 decyzji),
w 2017 r. – 3 skargi (419 decyzji),
w 2018 r. – 1 skarga (464 decyzji),
w 2019 r. – 1 skarga (796 decyzji).

Ogółem, w **latach 1991 – 2019, zostało rozpatrzonych 211** skarg przez sądy administracyjne (od 2004 r. przez WSA) w stosunku do **42 898** decyzji wydanych w tych latach przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, co oznacza, że jedynie **0,5%** wydanych decyzji zostało zaskarżonych.

Rozdział II

SKALA ZAINTERESOWANIA CUDZOZIEMCÓW NABYWANIEM NIERUCHOMOŚCI W ROKU 2019 - ZEZWOLENIA

W 2019 r. do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpłynęło łącznie **767** wniosków o udzielenie zezwolenia na nabycie nieruchomości oraz udziałów i akcji w spółkach będących właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonych w Polsce, a także o udzielenie przyrzeczeń wydania zezwolenia na nabycie nieruchomości (promes). W porównaniu z rokiem 2018 odnotowano **19%** wzrost liczby wniosków, które wpłynęły do Ministra.

W ramach przywołanej powyżej liczby, **730** wniosków dotyczyło nieruchomości, a **37** wniosków - udziałów i akcji.

W roku sprawozdawczym minister właściwy do spraw wewnętrznych wydał łącznie **1 949** rozstrzygnięć administracyjnych w zakresie wniosków o wydanie zezwolenia na rzecz cudzoziemców, w tym **119** rozstrzygnięć dotyczyło nabycia (objęcia) udziałów lub akcji. Wskazana liczba obejmuje również rozstrzygnięcia dotyczące wniosków pozostałych do rozpatrzenia z poprzedniego okresu sprawozdawczego. Ponadto, **41** spraw pozostawiono bez rozpoznania na podstawie art. 64 § 2 K.p.a., gdyż wnioski nie spełniały wymagań formalnych, o których stanowi procedura administracyjna.

W ramach wyżej wymienionej liczby wydano następujące rozstrzygnięcia administracyjne dotyczące nabycia nieruchomości gruntowych, lokali, udziałów i akcji:

- 599 zezwoleń,
- 13 promes,
- 19 decyzji odmownych,
- 1 decyzję zmieniającą,
- 155 decyzji umarzających postępowanie,
- 8 decyzji wydanych w trybie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- 1 decyzję stwierdzającą nieważność decyzji,
- 1153 postanowienia (m.in. o zawieszeniu lub podjęciu zawieszzonego postępowania, o przedłużeniu terminu trwania postępowania oraz na wniesienie sprzeciwu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi).

Spośród **599** spraw, zakończonych decyzją pozytywną, wydano:

- **439** zezwoleń na nabycie **663** nieruchomości gruntowych,
- **140** zezwoleń na nabycie **171** lokali mieszkalnych i użytkowych,
- **20** zezwoleń na nabycie udziałów w spółkach, będących właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonych w Polsce.

W **2019 r.** minister właściwy do spraw wewnętrznych wydał łącznie **19 decyzji odmawiających** cudzoziemcom udzielenia zezwolenia na nabycie nieruchomości, lokali oraz akcji i udziałów.

W ramach wymienionej liczby, decyzje negatywne zostały wydane z powodu niewykazania przez cudzoziemca jego trwałych więzi z Polską, bądź braku spełnienia innych ustawowych przesłanek uzasadniających wydanie zezwolenia. W ramach wskazanej liczby wszystkich decyzji odmownych 1 decyzję odmowną wydano z powodu wyrażenia sprzeciwu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1. Nieruchomości gruntowe

Przepisy ustawy dotyczą nabywania przez cudzoziemców prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, a zatem w Sprawozdaniu prezentowane są łącznie dane dotyczące obu tych form nabycia nieruchomości.

W 2019 r. cudzoziemcy uzyskali łącznie **436** zezwoleń na nabycie **658** nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni **53,31 ha**:

- osoby prawne otrzymały **2** zezwolenia na nabycie nieruchomości o łącznej powierzchni **0,14 ha**,
- osoby fizyczne otrzymały **434** zezwolenia na nabycie nieruchomości o łącznej powierzchni **53,17 ha**.

Ponadto, wydano **3** zezwolenia na nabycie **5** nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni **0,33 ha** na rzecz przedstawicielstw dyplomatycznych.

Wynika z tego, że średnia powierzchnia nieruchomości w stosunku do których wydano zezwolenia dla osób prawnych i fizycznych wynosiła około **0,12 ha**.

Zezwolenia dotyczyły najczęściej nieruchomości położonych w województwach:

1) lubelskim (14,18 ha),	4) łódzkim (5,62 ha),
2) mazowieckim (9,34 ha),	5) małopolskim (4,61 ha),
3) wielkopolskim (5,63 ha),	6) dolnośląskim (3,51 ha).

Osoby prawne zainteresowane były uzyskaniem zezwolenia na nabycie nieruchomości położonych w województwach:

- 1) **podkarpackim** (0,09 ha),
- 2) **małopolskim** (0,05 ha).

Osoby fizyczne zainteresowane były głównie otrzymaniem zezwolenia na nabycie nieruchomości położonych w województwach:

1) lubelskim (14,18 ha),	3) wielkopolskim (5,63 ha),
2) mazowieckim (9,34 ha),	4) łódzkim (5,62 ha).

Wśród cudzoziemców, którym wydano zezwolenie, najczęściej reprezentowane było obywatelstwo i kapitał:

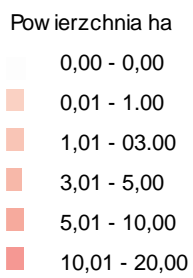
- 1) **ukraiński** (416 nieruchomości w odniesieniu do 25,10 ha),
- 2) **białoruski** (52 nieruchomości w odniesieniu do 2,47 ha),
- 3) **rosyjski** (51 nieruchomości w odniesieniu do 1,81 ha),
- 4) **chiński** (28 nieruchomości w odniesieniu do 1,09 ha),
- 5) **indyjski** (11 nieruchomości w odniesieniu do 2,59 ha).

Biorąc pod uwagę liczbę wydanych zezwoleń oraz powierzchnię nieruchomości objętych zezwoleniami, podmioty ukraińskie należy uznać za zdecydowanie dominujące w ubieganiu się o zezwolenie na nabycie nieruchomości w 2019 r. w Polsce. Na 436 z ogólnej liczby zezwoleń udzielonych osobom fizycznym i prawnym na nabycie nieruchomości gruntowych w roku 2019, ok. 62% zezwoleń otrzymały podmioty ukraińskie. W zakresie powierzchni nieruchomości podmioty z Ukrainy otrzymały zezwolenia na łączną powierzchnię 25,10 ha, co stanowi ok. 47% powierzchni wszystkich nieruchomości objętych zezwoleniami w 2019 r. Jako główny cel nabycia nieruchomości wnioskodawcy wskazywali zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

Zezwolenia na nabycie nieruchomości gruntowych

(powierzchnia nieruchomości wg województw)

Rodzaj	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	Suma
	Powierzchnia ha	Powierzchnia ha	
Województwo			
DOLNOŚLĄSKIE	3,51		3,51
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,66		0,66
LUBELSKIE	14,18		14,18
LUBUSKIE	0,76		0,76
ŁÓDZKIE	5,62		5,62
MAŁOPOLSKIE	4,56	0,05	4,61
MAZOWIECKIE	9,34		9,34
OPOLSKIE	1,01		1,01
PODKARPACKIE	0,82	0,09	0,91
PODLASKIE	0,90		0,90
POMORSKIE	2,17		2,17
ŚLĄSKIE	2,16		2,16
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,07		0,07
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1,16		1,16
WIELKOPOLSKIE	5,63		5,63
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,62		0,62
Suma	53,17	0,14	53,31

Zezwolenia na nabycie nieruchomości gruntowych
(powierzchnia i liczba nieruchomości wg kraju pochodzenia wnioskodawcy)

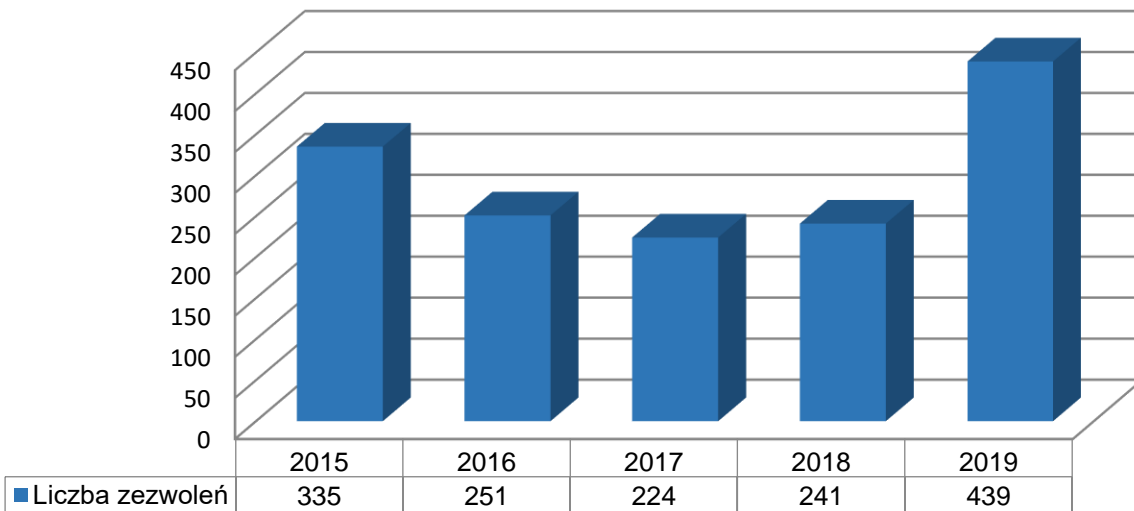
Rodzaj	Osoba Fizyczna		Osoba Prawna		Suma	Suma
	Powierzchnia ha	Liczba wpisów	Powierzchnia ha	Liczba wpisów		
Kraj						
Arabia Saudyjska	0,03	4			0,03	4
Argentyna	0,04	2			0,04	2
Armenia	0,25	3			0,25	3
Australia	0,65	2			0,65	2
Bezpaństwowiec	0,10	1			0,10	1
Białoruś	2,47	52			2,47	52
Bośnia i Hercegowina	0,02	4			0,02	4
Brazylia	0,06	9			0,06	9
Chiny	1,09	28			1,09	28
Dominikana	0,09	1			0,09	1
Egipt	0,005	2			0,005	2
Gruzja	0,11	3			0,11	3
Indie	2,59	11			2,59	11
Izrael	0,03	3			0,03	3
Jordania	0,24	1			0,24	1
Kanada	0,18	3			0,18	3
Kenia	0,0002	1			0,0002	1
Korea Południowa	0,49	8			0,49	8
Liban	0,05	1			0,05	1
Maroko	0,04	2			0,04	2
Mołdawia	0,58	4			0,58	4
Nepal	0,04	1			0,04	1
Nowa Zelandia	0,06	1			0,06	1
Republika Południowej Afryki	0,11	2			0,11	2
Rosja	1,81	51			1,81	51
Sri Lanka	0,06	1			0,06	1
Syria	1,86	8			1,86	8
Tajlandia	0,36	1			0,36	1
Trynidad i Tobago	0,44	1			0,44	1
Tunezja	0,10	3			0,10	3
Turcja	0,48	9			0,48	9
Ukraina	25,01	415	0,09	1	25,10	416
USA	13,04	8			13,04	8
Wenezuela	0,32	2			0,32	2
Wietnam	0,32	8			0,32	8
Wyspa Man			0,05	1	0,05	1
Suma	53,17	656	0,14	2	53,31	658

Zezwolenia na nabycie nieruchomości gruntowych

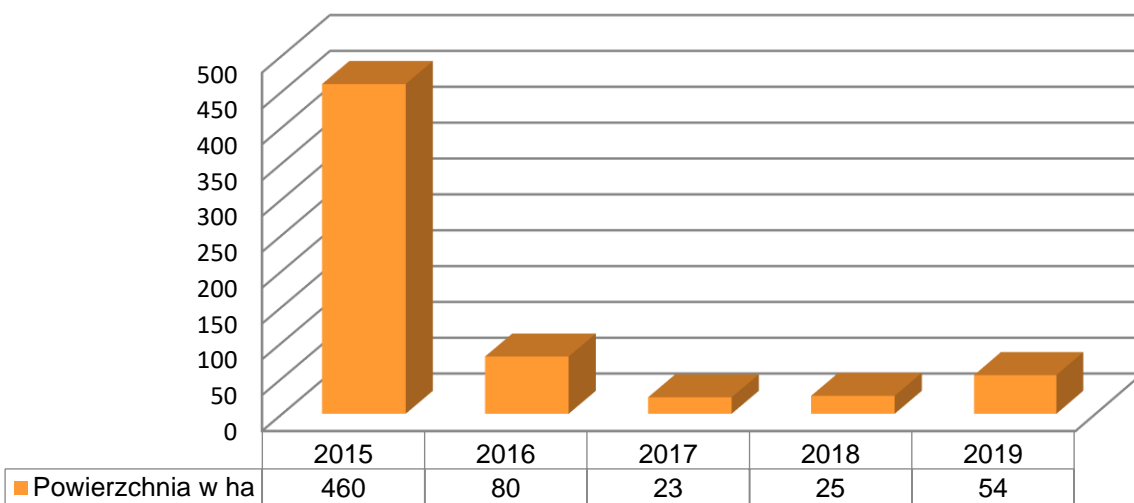
(powierzchnia nieruchomości i liczba zezwoleń wydanych na rzecz przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych w Polsce)

Województwo	Kraj	Liczba zezwoleń	Powierzchnia ha
MAZOWIECKIE	Arabia Saudyjska	1	0,07
	Kanada	1	0,10
	Wietnam	1	0,16

Liczba zezwoleń na nabycie nieruchomości gruntowych w latach 2015-2019

Powierzchnia nieruchomości gruntowych objętych zezwoleniami w latach 2015-2019

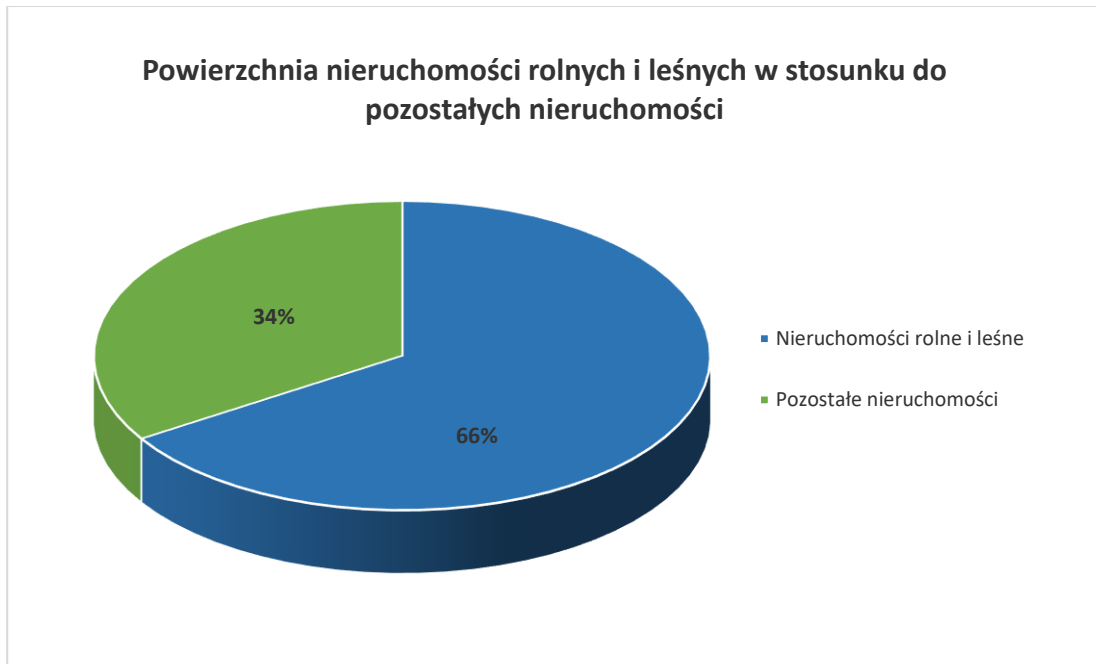

Porównując dane sprawozdawcze należy stwierdzić, że zarówno liczba wydanych w 2019 r. zezwoleń na nabycie nieruchomości gruntowych przez cudzoziemców, jak i powierzchnia nieruchomości objętych zezwoleniami wzrosła w stosunku do dwóch poprzednich lat. Rozwój gospodarczy, wzrost wynagrodzeń oraz koszty utrzymania powodują, że Polska jest coraz bardziej atrakcyjnym krajem dla cudzoziemców. Wiążą oni swoje plany życiowe z naszym krajem ze względu na coraz bardziej chłonny rynek pracy i niskie bezrobocie. Zauważalny wzrost obecności obcokrajowców w naszym otoczeniu, uczących się bądź pracujących, wiąże się w bliższej lub dalszej przyszłości z chęcią nabycia przez nich nieruchomości w Polsce.

Z analizy składanych do ministra właściwego do spraw wewnętrznych wniosków wynika coraz większa popularność domów w zabudowie szeregowej i bliźniaczej. Ten typ zabudowy pozwala na wykorzystanie małych działek gruntu w miastach bądź na ich obrzeżach, łącząc chęć posiadania „własnego domu” z możliwościami, jakie dają niewielkie rozmiary nieruchomości gruntowych.

1.1. Nieruchomości rolne i leśne

W 2019 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał cudzoziemcom **108** zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **35,32 ha**, co stanowi ok. 66% powierzchni wszystkich nieruchomości gruntowych objętych zezwoleniami w omawianym roku sprawozdawczym. Zestawienie tabelaryczne „Zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych” obejmuje nieruchomości stanowiące grunty rolne oraz leśne, przy czym niektóre nieruchomości rolne mają również częściowo charakter gruntów leśnych. Ze względu na mieszany charakter gruntów istnieje konieczność umieszczenia tego rodzaju nieruchomości w jednym zestawieniu. W ramach **108** zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych, **14** zezwoleń dotyczyło nieruchomości *stricte* leśnych o łącznej powierzchni **0,82 ha**. Wszystkie zezwolenia dotyczące nieruchomości rolnych i leśnych wydane w 2019 r. otrzymały osoby fizyczne.

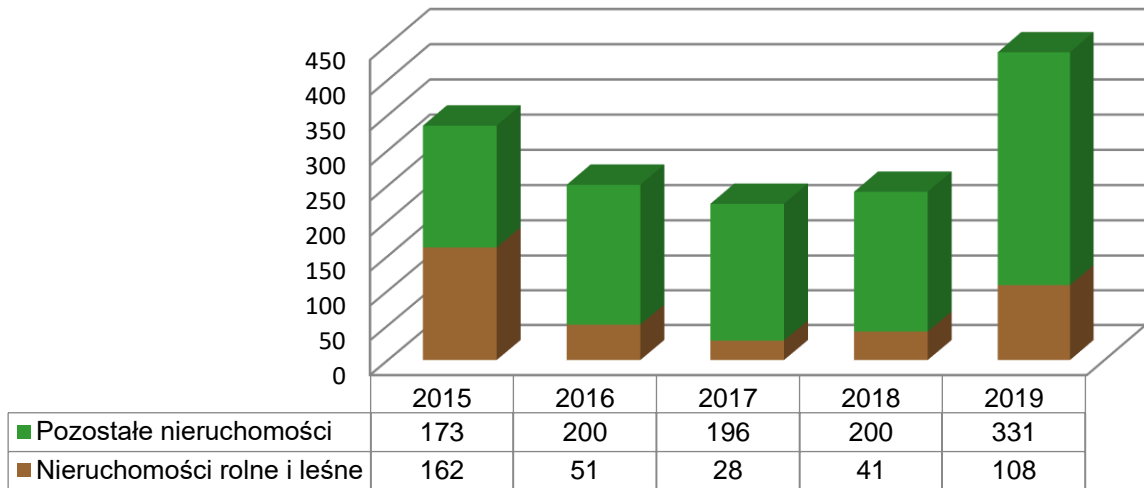
W 2019 r. cudzoziemcy uzyskali zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych położonych najczęściej w województwach:

- 1) **lubelskim** (13,58 ha),
- 2) **mazowieckim** (4,96 ha),
- 3) **łódzkim** (4,55 ha),
- 4) **wielkopolskim** (4,54 ha).

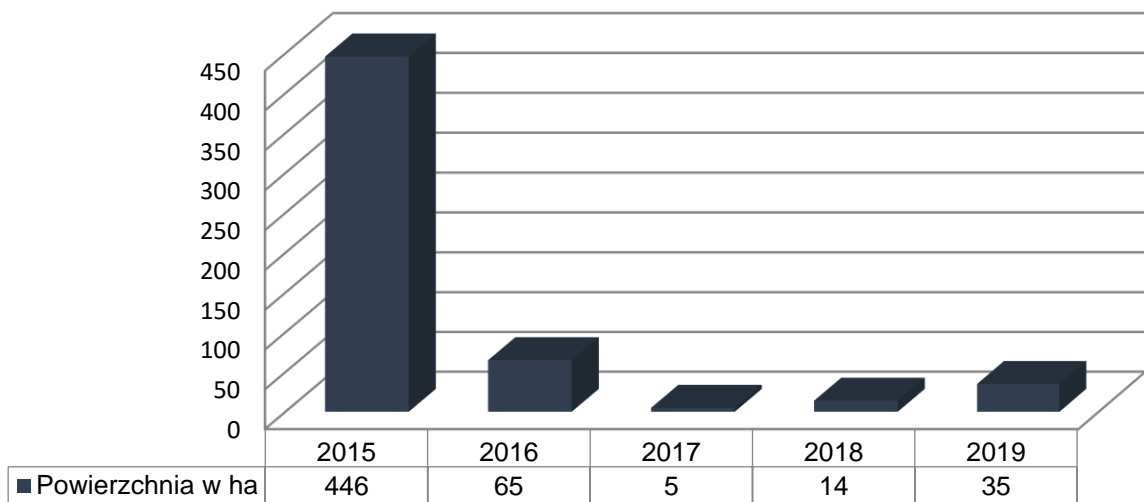
Ze względu na obywatelstwo najwięcej zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych otrzymały osoby fizyczne pochodzące z **Ukrainy** (71 zezwoleń w odniesieniu do 14,54 ha nieruchomości).

Analizując dane sprawozdawcze należy stwierdzić, że w roku 2019 nastąpił wzrost zarówno liczby wydanych zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych, jak i powierzchni nieruchomości objętych tymi zezwoleniami, w stosunku do roku 2018. W ramach 108 zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych, 1 zezwolenie dotyczyło nieruchomości nabytej w celu wykonywania działalności gospodarczej o powierzchni ok. 0,06 ha oraz 4 dotyczyły nieruchomości nabytych w celu wykonywania działalności rolniczej o powierzchni ok. 18,82 ha (tj. ok. 53% łącznej powierzchni nieruchomości rolnych i leśnych objętych zezwoleniami).

Liczba zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych w stosunku do pozostałych nieruchomości w latach 2015-2019

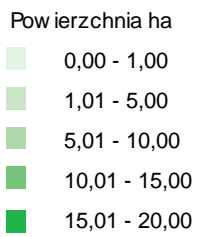
Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych objętych zezwoleniami w latach 2015-2019

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wydanych w 2019 r. zezwoleń na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych z podziałem na województwa oraz kraj pochodzenia nabywcy.

Zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych
(powierzchnia nieruchomości wg województw)

Rodzaj	Osoba Fizyczna
	Powierzchnia ha
Województwo	
DOLNOŚLĄSKIE	0,84
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,46
LUBELSKIE	13,58
LUBUSKIE	0,30
ŁÓDZKIE	4,55
MAŁOPOLSKIE	3,12
MAZOWIECKIE	4,96
OPOLSKIE	0,25
PODKARPACKIE	0,65
PODLASKIE	0,51
POMORSKIE	0,38
ŚLĄSKIE	0,66
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,07
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,32
WIELKOPOLSKIE	4,54
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,14
Suma	35,32

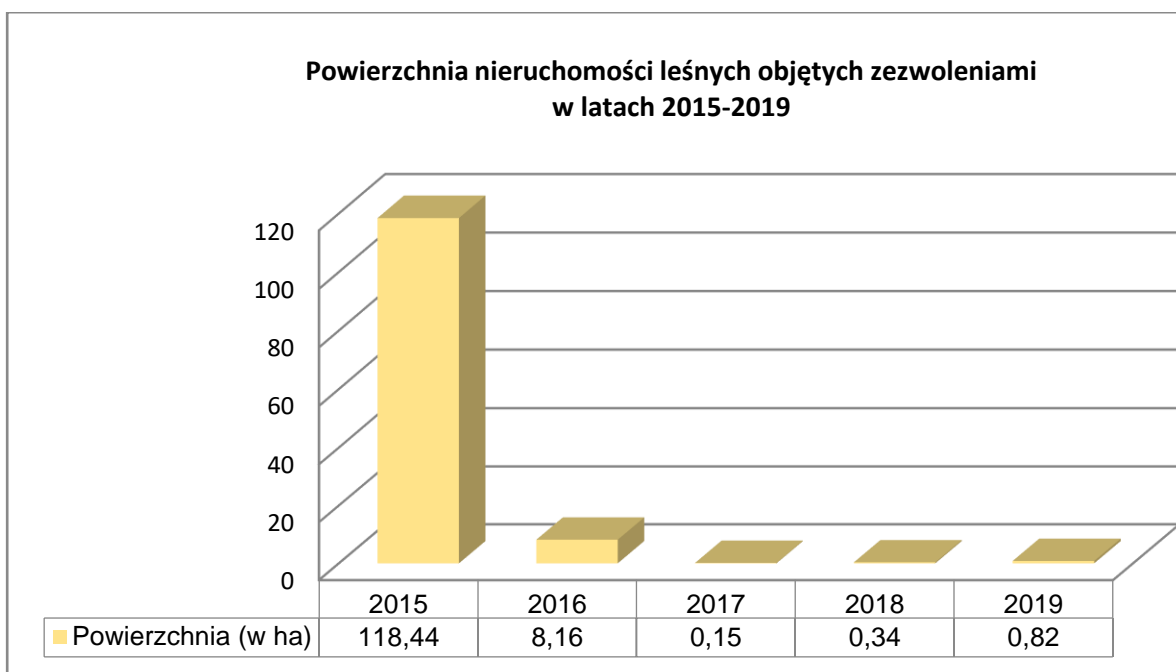
Zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych

(powierzchnia nieruchomości i liczba zezwoleń wg kraju pochodzenia wnioskodawcy)

Rodzaj	Osoba Fizyczna	
	Powierzchnia ha	Liczba zezwoleń
Kraj		
Australia	0,65	2
Białoruś	1,02	5
Chiny	0,31	5
Egipt	0,005	1
Indie	2,39	1
Mołdawia	0,57	2
Rosja	0,92	9
Syria	1,55	5
Tajlandia	0,36	1
Turcja	0,17	2
Ukraina	14,54	71
USA	12,83	4
Suma	35,32	108

1.2. Nieruchomości leśne

W 2019 r. wydano 14 zezwoleń cudzoziemcom (osoby fizyczne) na nabycie nieruchomości o charakterze wyłącznie leśnym i dotyczyły one nieruchomości położonych w województwie **mazowieckim** (0,39 ha), **pomorskim** (0,27 ha), **śląskim** (0,10 ha) oraz **małopolskim** (0,06 ha). O uzyskanie zezwolenia na nabycie tych nieruchomości wystąpili obywatele **Ukrainy** (8), **Rosji** (3), **Chin** (1), **Turcji** (1) oraz **Australii** (1).

Szczegółowe dane dotyczące zezwoleń wydanych na nabycie nieruchomości leśnych zaprezentowano poniżej.

Zezwolenia na nabycie nieruchomości leśnych
(powierzchnia nieruchomości wg województw)

Rodzaj	Osoba Fizyczna
	Powierzchnia ha
Województwo	
MAŁOPOLSKIE	0,06
MAZOWIECKIE	0,39
POMORSKIE	0,27
ŚLĄSKIE	0,10
Suma	0,82

Zezwolenia na nabycie nieruchomości leśnych
(powierzchnia nieruchomości i liczba zezwoleń wg kraju pochodzenia wnioskodawcy)

Rodzaj	Osoba Fizyczna	
	Powierzchnia ha	Liczba zezwoleń
Kraj		
Australia	0,20	1
Chiny	0,06	1
Rosja	0,15	3
Turcja	0,007	1
Ukraina	0,40	8
Suma	0,82	14

2. Lokale

W 2019 r. cudzoziemcy otrzymali **140** zezwoleń na nabycie **171** lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni **9 018,55 m²**.

W tym roku sprawozdawczym, osoby fizyczne uzyskały zezwolenia na nabycie 171 lokali mieszkalnych i użytkowych. Lokale te położone były najczęściej w województwach:

- 1) **pomorskim** (4 591,89 m²),
- 2) **zachodniopomorskim** (1 567,15 m²),
- 3) **lubuskim** (658,98 m²),
- 4) **lubelskim** (570,19 m²).

Cudzoziemcami najczęściej występującymi do Ministra o uzyskanie zezwolenia na nabycie lokali mieszkalnych położonych w strefie nadgranicznej oraz lokali użytkowych, biorąc pod uwagę liczbę zezwoleń, byli głównie obywatele: **Ukrainy** (105 lokali o łącznej powierzchni 5 651,63 m²), **Białorusi** (27 lokali o łącznej powierzchni 1 304,48 m²) i **Rosji** (10 lokali o łącznej powierzchni 564,45 m²), co stanowi około **83%** wszystkich lokali, na które wydano zezwolenia cudzoziemcom na nabycie lokali mieszkalnych i użytkowych.

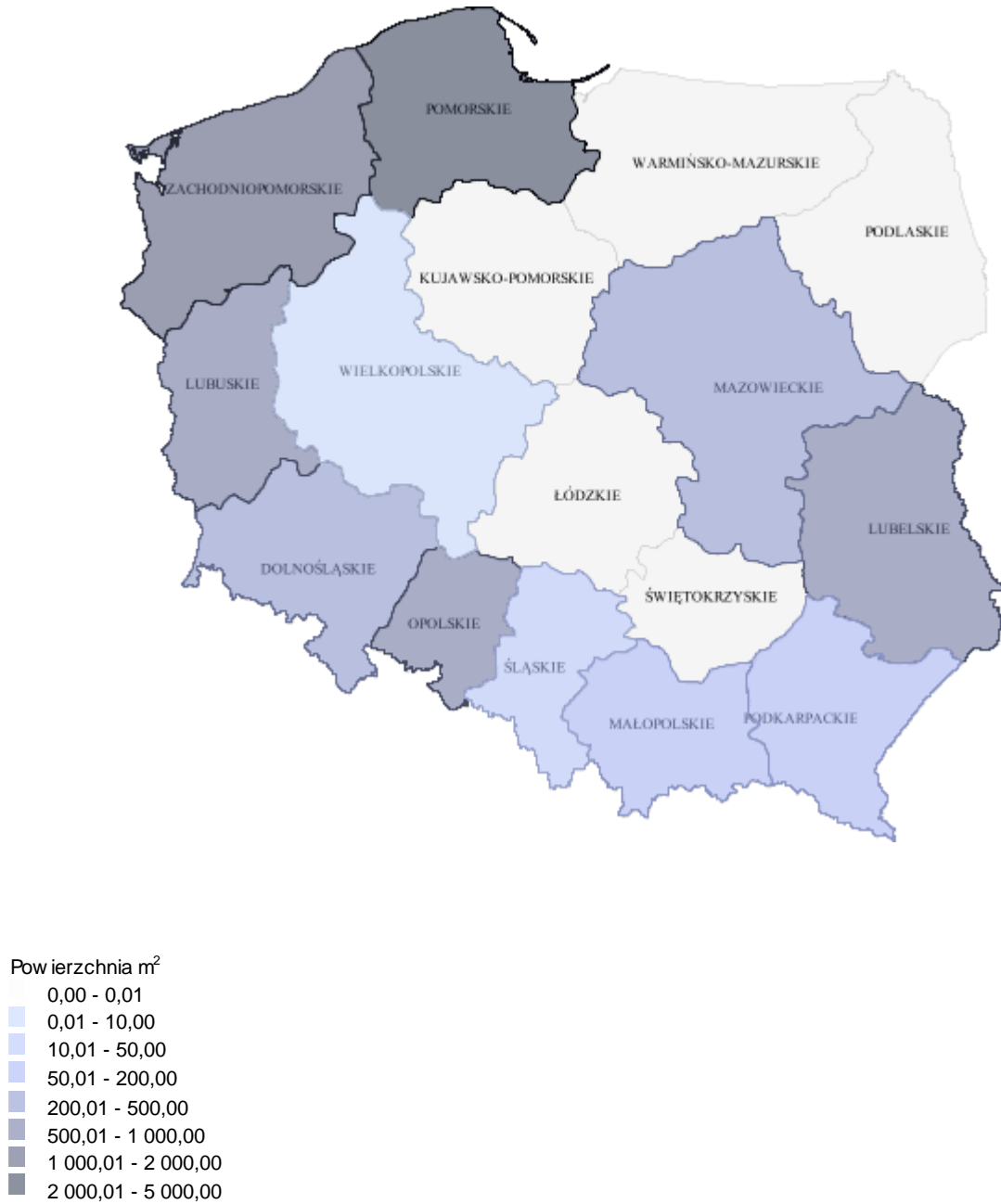
Średnia powierzchnia lokalu przypadająca na 1 zezwolenie wyniosła **64,42 m²**.

Poniższe tabele przedstawiają szczegółowe zestawienia dotyczące zezwoleń wydanych w 2019 r. na nabycie lokali mieszkalnych i użytkowych oraz dane porównawcze w tym zakresie obejmujące ostatnie 5 lat.

Zezwolenia na nabycie lokali mieszkalnych i użytkowych

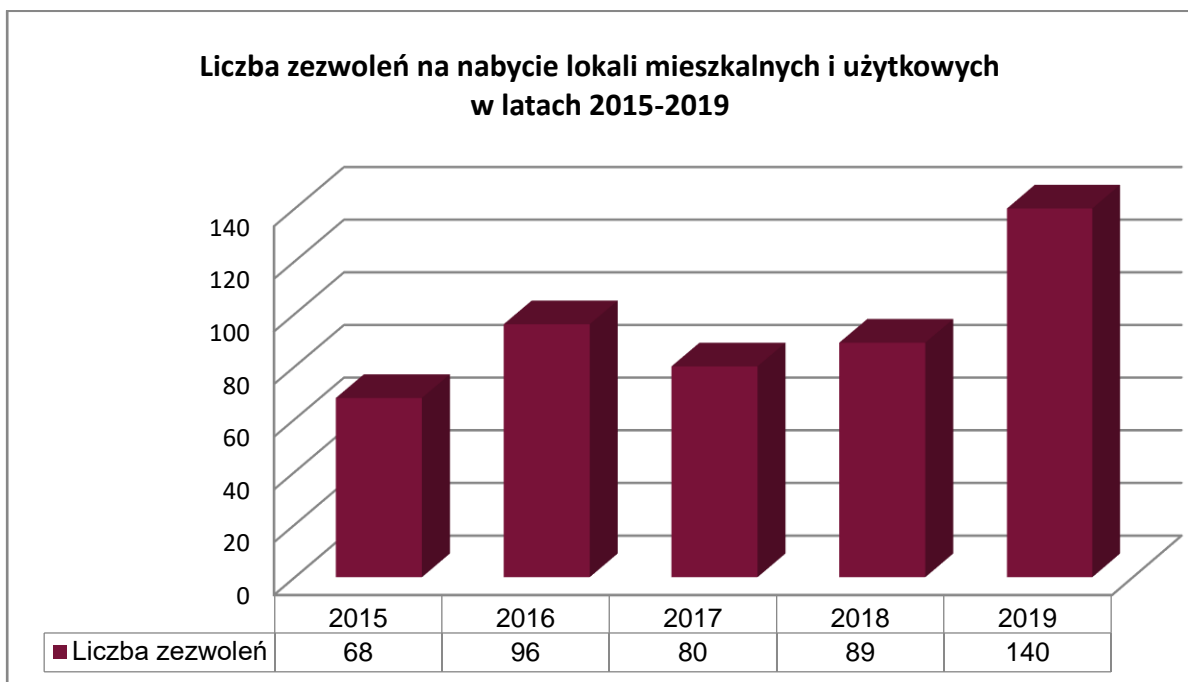
(powierzchnia lokali wg województw)

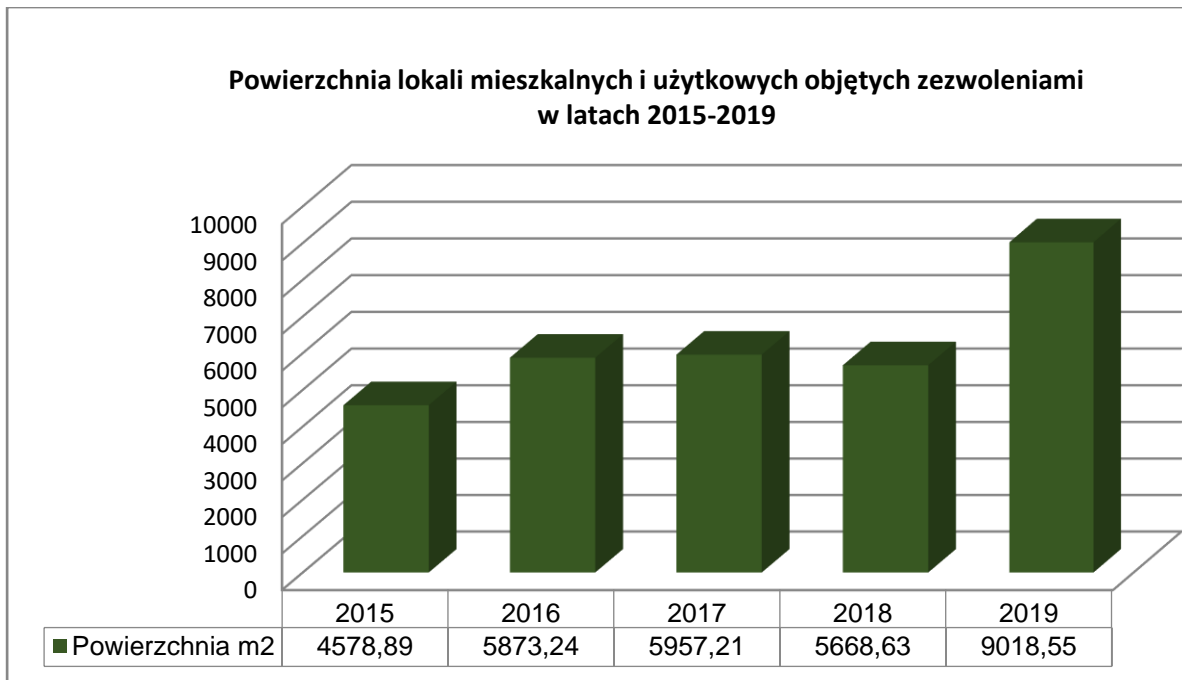
Rodzaj	Osoba Fizyczna
	Powierzchnia m ²
Województwo	
DOLNOŚLĄSKIE	466,59
LUBELSKIE	570,19
LUBUSKIE	658,98
MAŁOPOLSKIE	163,22
MAZOWIECKIE	245,43
OPOLSKIE	537,83
PODKARPACKIE	176,15
POMORSKIE	4 591,89
ŚLĄSKIE	35,91
WIELKOPOLSKIE	5,20
ZACHODNIOPOMORSKIE	1 567,15
Suma	9 018,55

Zezwolenia na nabycie lokali mieszkalnych i użytkowych
(powierzchnia i liczba lokali wg kraju pochodzenia wnioskodawcy)

Rodzaj	Osoba Fizyczna	
	Powierzchnia m2	Liczba wpisów
Kraj		
Albania	115,17	3
Armenia	168,94	3
Australia	47,75	1
Białoruś	1 304,48	27
Brazylia	72,19	1
Chile	71,92	1
Chiny	185,43	3
Dominikana	121,96	2
Egipt	96,68	2
Indie	103,47	3
Maroko	85,65	1
Republika Południowej Afryki	136,53	3
Rosja	564,45	10
Serbia	39,87	1
Turcja	63,51	1
Ukraina	5 651,63	105
USA	188,94	4
Suma	9 018,55	171

3. Akcje i Udziały

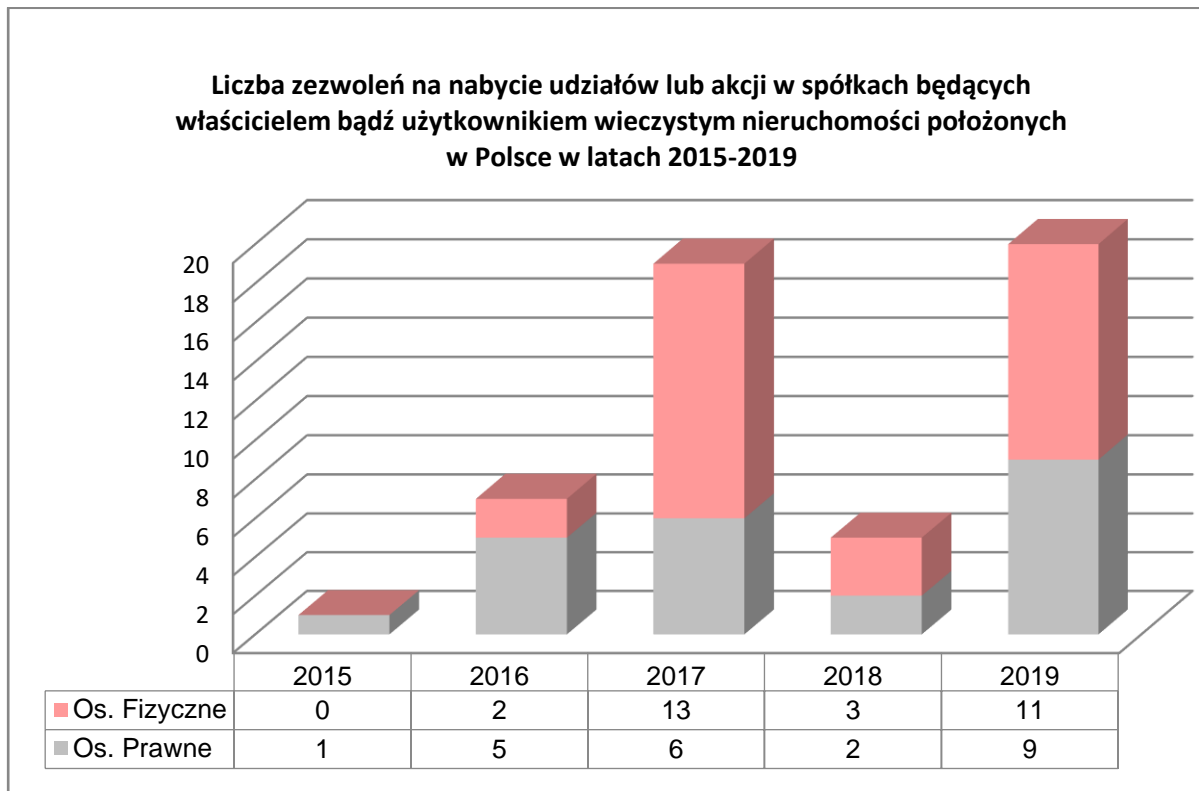
W 2019 r. cudzoziemcy uzyskali **20** zezwoleń Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na nabycie udziałów i akcji w spółkach będących właścicielami bądź użytkownikami wieczystymi **136,30 ha** nieruchomości położonych w Polsce. Osoby fizyczne otrzymały **11** zezwoleń w odniesieniu do **4,07 ha** nieruchomości, natomiast osoby prawne **9** zezwoleń w odniesieniu do **132,23 ha** nieruchomości. Podmioty z **Ukrainy** uzyskały 5 zezwoleń na nabycie udziałów i akcji w spółkach, będących właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym nieruchomości gruntowych (w odniesieniu do 1,54 ha nieruchomości), z **USA** 4 zezwolenia (w odniesieniu do 15,30 ha nieruchomości), z **Japonii** 2 zezwolenia (w odniesieniu do 84,67 ha nieruchomości), z **Chin** 3 zezwolenia (w odniesieniu do 5,35 ha nieruchomości), z **Kanady** 2 zezwolenia (w odniesieniu do 0,24 ha nieruchomości), z **Korei Południowej** 1 zezwolenie (w odniesieniu do 27,66 ha nieruchomości) oraz z **Singapuru** 1 zezwolenie (w odniesieniu do 1,46 ha nieruchomości).

Ponadto 2 zezwolenia wydane na rzecz podmiotów z **Iraku** dotyczyły nabycia udziałów i akcji w spółkach, będących właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym jednocześnie nieruchomości gruntowych oraz lokali mieszkalnych (w odniesieniu do 0,07 ha nieruchomości oraz lokalu mieszkalnego o powierzchni 120 m²).

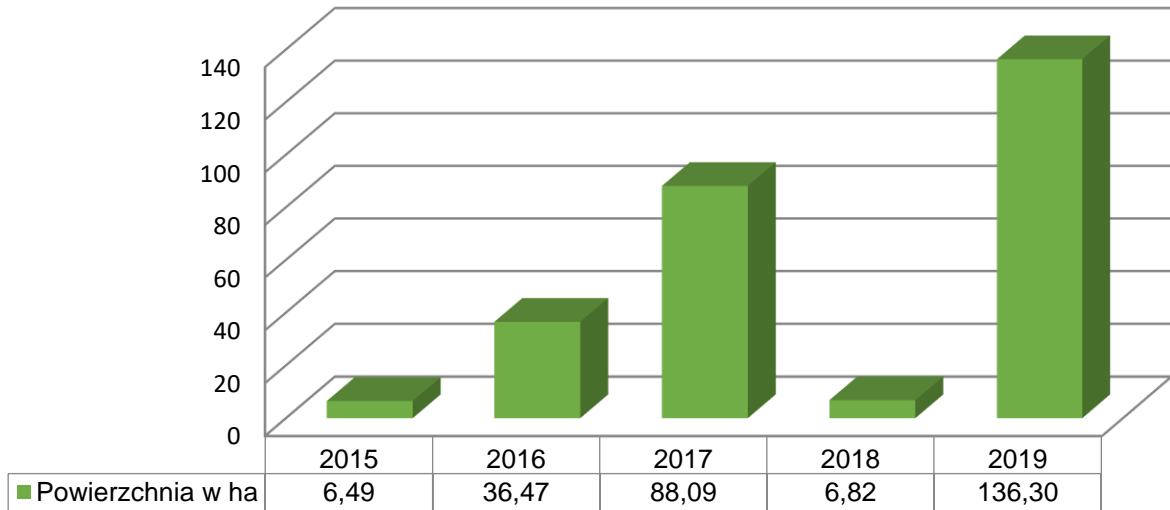
W 2019 r. cudzoziemcy uzyskali zezwolenia na nabycie akcji i udziałów w spółkach posiadających nieruchomości położone w województwach:

- 1) **dolnośląskim** – 94,31 ha,
- 2) **śląskim** – 27,90 ha,
- 3) **mazowieckim** – 6,48 ha,
- 4) **podkarpackim** – 3,56 ha,
- 5) **łódzkim** – 2,91 ha.

W 2019 r. wydano 1 zezwolenie na nabycie udziałów lub akcji w spółkach posiadających **nieruchomości rolne i leśne** (wydane dla podmiotu z USA w odniesieniu do nieruchomości gruntowej o powierzchni 2,91 ha położonej w woj. łódzkim).

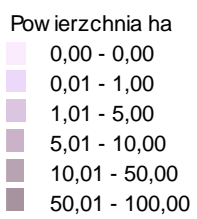

**Powierzchnia nieruchomości objętych
zezwoleńmi na nabycie udziałów lub akcji w spółkach będących
właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonych
w Polsce w latach 2015-2019**

**Zezwolenia na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji w spółkach handlowych
z siedzibą w Polsce będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi
nieruchomości gruntowych
(powierzchnia nieruchomości wg województw)**

Rodzaj	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	Suma
	Powierzchnia ha	Powierzchnia ha	
Województwo			
DOLNOŚLĄSKIE		94,31	94,31
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,04		0,04
LUBELSKIE	0,75		0,75
LUBUSKIE	0,28		0,28
ŁÓDZKIE		2,91	2,91
MAŁOPOLSKIE	0,07		0,07
MAZOWIECKIE	0,96	5,52	6,48
PODKARPACKIE	1,73	1,83	3,56
ŚLĄSKIE	0,24	27,66	27,90
Suma	4,07	132,23	136,30

**Zezwolenia na nabycie lub objęcie udziałów lub akcji w spółkach handlowych z siedzibą w Polsce
będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych**
(powierzchnia nieruchomości i liczba zezwoleń wg kraju pochodzenia wnioskodawcy)

Rodzaj	Osoba Fizyczna		Osoba Prawna		Suma	Suma
	Powierzchnia ha	Liczba zezwoleń	Powierzchnia ha	Liczba zezwoleń		
Kraj						
Chiny	0,96	1	4,39	2	5,35	3
Irak	0,07	2			0,07	2
Japonia			84,67	2	84,67	2
Kanada	0,24	2			0,24	2
Korea Południowa			27,66	1	27,66	1
Singapur			1,46	1	1,46	1
Ukraina	1,54	5			1,54	5
USA	1,26	1	14,04	3	15,30	4
Suma	4,07	11	132,23	9	136,30	20

Podobnie jak w roku ubiegłym, wśród osób ubiegających się o wydanie zezwolenia na nabycie nieruchomości, akcji i udziałów, największą grupę stanowią obywatele **Ukrainy oraz podmioty pochodzące z USA.**

Rozdział III

REJESTRY NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW I AKCJI, NABYTYCH LUB OBJĘTYCH PRZEZ CUDZOZIEMCÓW

1. Informacje ogólne

Ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. (Dz.U. z 1998 r., poz. 668 z późn. zm.) o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa nałożono na ministra właściwego do spraw wewnętrznych obowiązek prowadzenia rejestru nieruchomości, udziałów i akcji nabytych przez cudzoziemców za zezwoleniem, a także tych nabytych bez zezwolenia. Konsekwencją tej regulacji było dodanie do ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców przepisu – art. 8a, który nałożył na notariuszy obowiązek przesyłania ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wypisów aktów notarialnych, na sądy obowiązek przesyłania orzeczeń, mocą których cudzoziemcy weszli w posiadanie nieruchomości, udziałów lub akcji, a na organy administracji publicznej, obowiązek przesyłania ostatecznych decyzji administracyjnych dotyczących nabycia przez cudzoziemców nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, prowadzony jest rejestr nieruchomości, udziałów i akcji, nabytych lub objętych przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia w przypadkach określonych w art. 8 ust. 1, 2 i 2a ustawy oraz rejestr nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców na podstawie wymaganych zezwoleń, o których mowa w art. 1 ust. 1 oraz w art. 3e ust. 1 i 2 ustawy. Rada Ministrów, na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy, wydała rozporządzenie z dnia 23 listopada 2004 r. w sprawie trybu postępowania i szczegółowych zasad prowadzenia rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 1689).

Wpisy do przedmiotowych rejestrów dokonywane są na podstawie wypisów aktów notarialnych dotyczących czynności prawnych, na mocy których cudzoziemcy nabyli nieruchomości oraz ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały w spółkach będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości, ostatecznych decyzji administracyjnych, będących podstawą nabycia przez cudzoziemców nieruchomości, prawomocnych odpisów orzeczeń sądów, mocą których nastąpiło nabycie nieruchomości przez cudzoziemców, a także odpisów postanowień o dokonaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, dotyczącego nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach posiadających nieruchomości na terytorium RP.

W 2019 r. do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpłynęło **36 597** dokumentów dotyczących transakcji nabycia nieruchomości, akcji i udziałów przez cudzoziemców, z czego **17 556** dokumentów dotyczyło nabycia nieruchomości, a **19 041** dokumentów dotyczyło obrotu kapitałowego.

W porównaniu z rokiem 2018 odnotowano **4%** wzrost liczby dokumentów, które wpłynęły do Ministra.

Analizie poddano także dokumenty, które wpłynęły do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w poprzednich okresach sprawozdawczych, tj. dotyczące obrotu kapitałowego oraz nabycia nieruchomości, które nie zostały przeanalizowane w 2018 r. Dokonano również analizy dokumentów, które dotyczyły transakcji nabycia nieruchomości zawartych w poprzednich latach, o których Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powziął wiadomość w roku 2019 oraz dokumenty, w stosunku do których prowadzone były postępowania wyjaśniające.

Na podstawie tego dokonano **20 538** wpisów do rejestru, tj. **19 661** wpisów dotyczących nabycia nieruchomości przez cudzoziemców, **4** wpisy dotyczące nabycia za zezwoleniem nieruchomości przez przedstawicielstwa dyplomatyczne oraz wpisy dotyczące transakcji kapitałowych, tj.:

- **670** wpisów dotyczących nabycia lub objęcia przez cudzoziemców akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości gruntowych,

- **139** wpisów dotyczących nabycia lub objęcia przez cudzoziemców akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych,

- **50** wpisów dotyczących nabycia ogółu praw i obowiązków przez cudzoziemców w spółkach komandytowych lub komandytowo-akcyjnych będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości gruntowych,

- **14** wpisów dotyczących nabycia ogółu praw i obowiązków przez cudzoziemców w spółkach komandytowych lub komandytowo-akcyjnych będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych.

Zakończono ad acta **21 308** dokumentów, z czego **18 041** w zakresie obrotu kapitałowego i **3 267** dotyczących nabycia nieruchomości.

Aktualnie w analizie pozostaje 967 dokumentów z zakresu nabycia nieruchomości oraz 511 dokumentów dotyczących obrotu kapitałowego⁴.

Należy przy tym zauważyć, że dane zawarte w rejestrze nie odpowiadają w pełni dokonanym transakcjom w 2019 r. Wskazać należy bowiem, iż dokumenty stanowiące podstawę wpisu do prowadzonego przez Ministra rejestru, wymagają często przeprowadzenia czynności wyjaśniających, gdyż nie zawierają informacji niezbędnych do dokonania wpisu. Dotyczy to najczęściej braku wskazania w akcie notarialnym obywatelstwa nabywcy bądź kraju pochodzenia kapitału zagranicznego cudzoziemca

⁴ Dane na dzień 13 marca 2020 roku.

nabywającego nieruchomość, informacji o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, czy też - w przypadku nabywania akcji lub udziałów - braku informacji na temat nieruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu wieczystym spółek, w których nastąpiły zmiany kapitałowe. Ponadto zdarzają się również przypadki przesyłania przez notariuszy aktów notarialnych, mocą których cudzoziemcy nabyli nieruchomości, po terminie określonym w art. 8a ust. 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (czemu poświęcona będzie część rozdziału IV), w związku z czym informację o transakcji dokonanej w 2019 r. Minister może powziąć dopiero w roku 2020 lub później.

1.1. Nieruchomości gruntowe

Z danych zgromadzonych w rejestrach wynika, że w 2019 r. dokonano **8 690** wpisów transakcji mocą których cudzoziemcy, zarówno na podstawie wymaganego zezwolenia, jak i bez konieczności ubiegania się o zezwolenie, nabyli nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni **5 238,32** ha.

Wśród **osób fizycznych** najwięcej nieruchomości gruntowych nabyli obywatele:

1) Niemiec	- 541,67 ha,
2) Austrii	- 81,70 ha,
3) Holandii	- 48,58 ha,
4) Wielkiej Brytanii	- 46,71 ha,
5) Francji	- 46,02 ha.

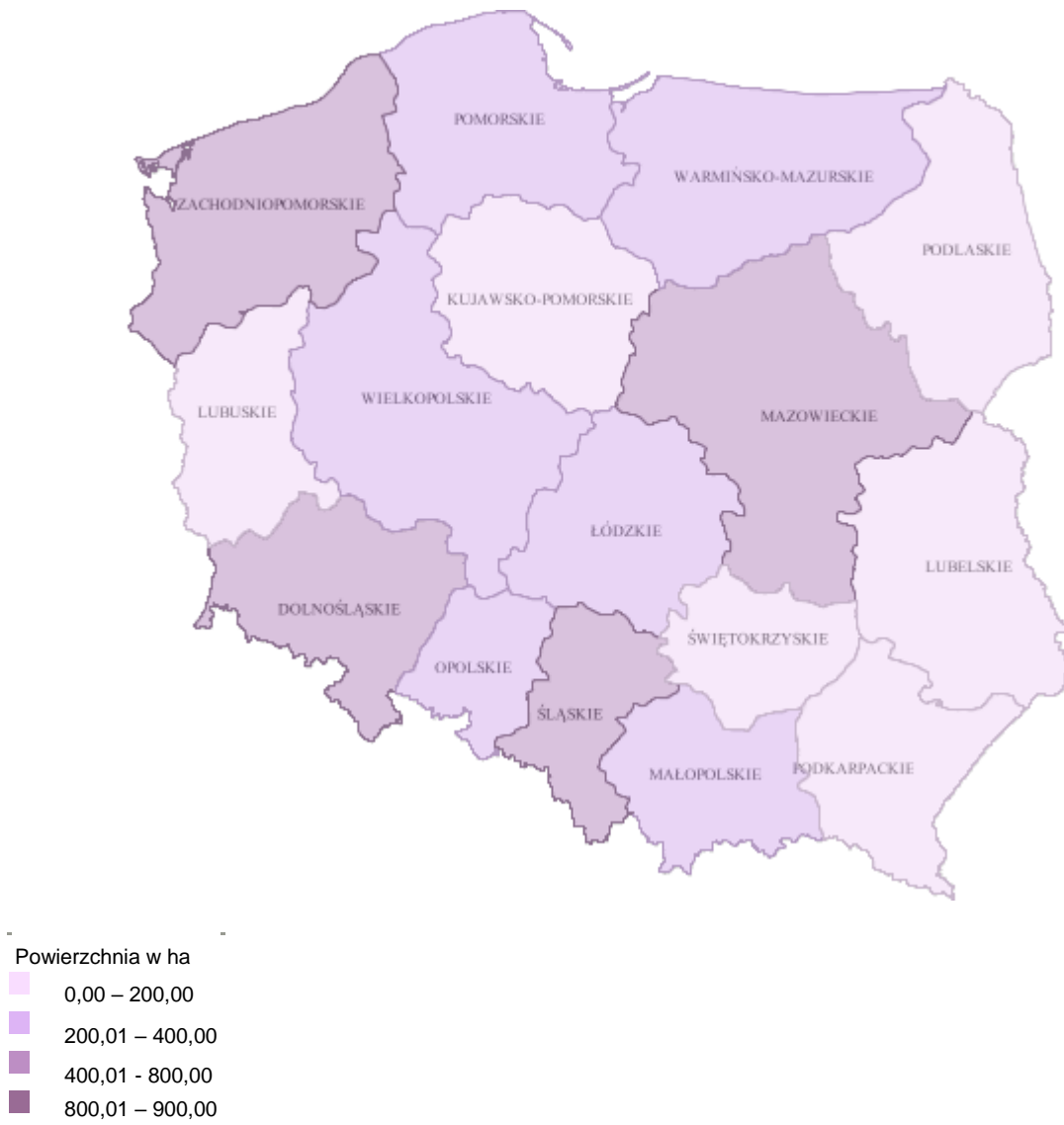
W przypadku **osób prawnych** najwięcej nieruchomości gruntowych nabyły podmioty z przewagą kapitału:

1) niemieckiego	- 1 091,31 ha,
2) holenderskiego	- 858,86 ha,
3) luksemburskiego	- 449,76 ha,
4) cypryjskiego	- 238,98 ha,
5) czeskiego	- 217,67 ha.

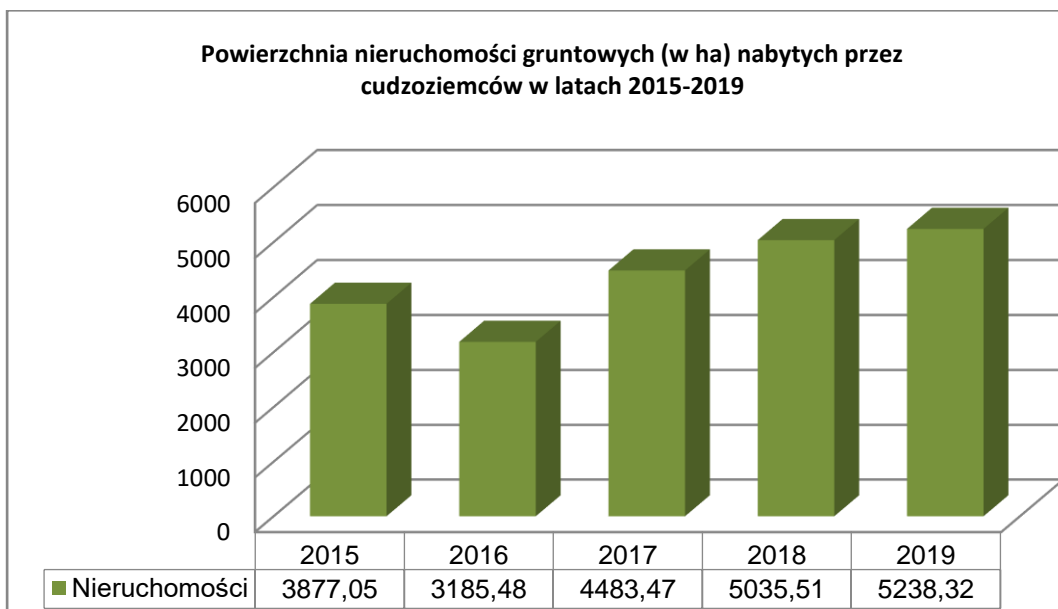
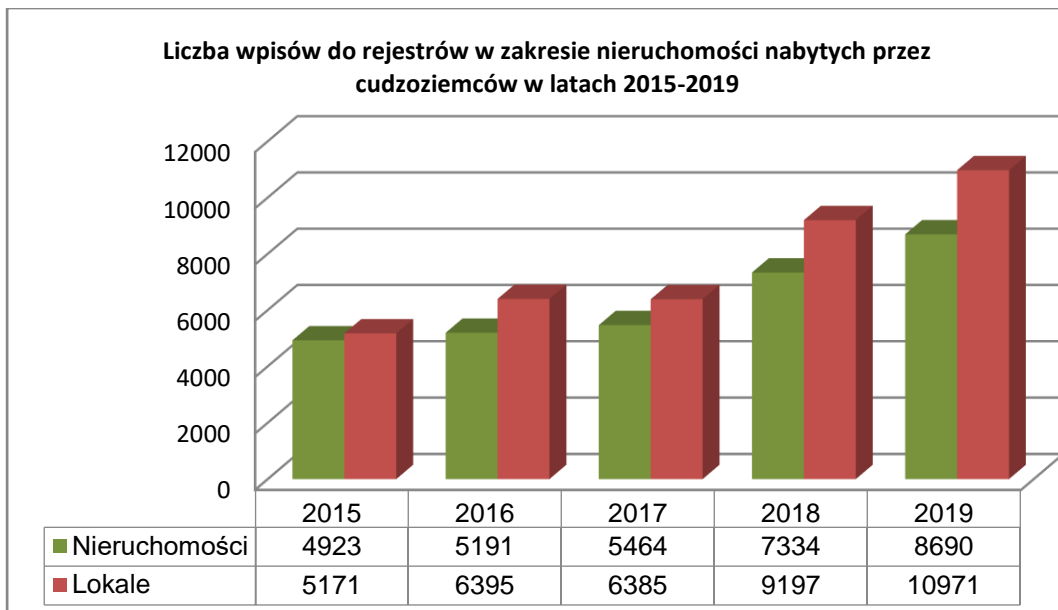
Najwięcej nieruchomości gruntowych cudzoziemcy nabyli na terenie województw:

1) dolnośląskiego	- 765,05 ha,
2) śląskiego	- 633,15 ha,
3) mazowieckiego	- 589,34 ha,
4) zachodniopomorskiego	- 564,72 ha,
5) łódzkiego	- 392,24 ha.

**Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia
i bez obowiązku uzyskania zezwolenia
(wg województw)**

Porównując dane z ostatnich 5 lat należy zauważyć, iż w 2019 r. nastąpił wzrost liczby transakcji z udziałem cudzoziemców w stosunku do lat ubiegłych. Liczba zarejestrowanych transakcji nabycia nieruchomości gruntowych wzrosła o ponad 18% w porównaniu do 2018 r. Natomiast powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców w 2019 r. wzrosła o 4% w porównaniu do roku ubiegłego.

1.2. Nieruchomości rolne i leśne

W 2019 r. cudzoziemcy nabyli na podstawie **1 279** transakcji nieruchomości rolne i leśne o łącznej powierzchni **1 349,24 ha** co stanowi ok. 26% ogólnej powierzchni nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców.

Wśród **osób fizycznych** najwięcej nieruchomości rolnych i leśnych nabyli obywatele:

- 1) **Niemiec** - 379,76 ha,
- 2) **Austrii** - 64,83 ha,
- 3) **Włoch** - 34,39 ha,

- 4) **Francji** - 28,71 ha,
- 5) **Holandii** - 23,28 ha.

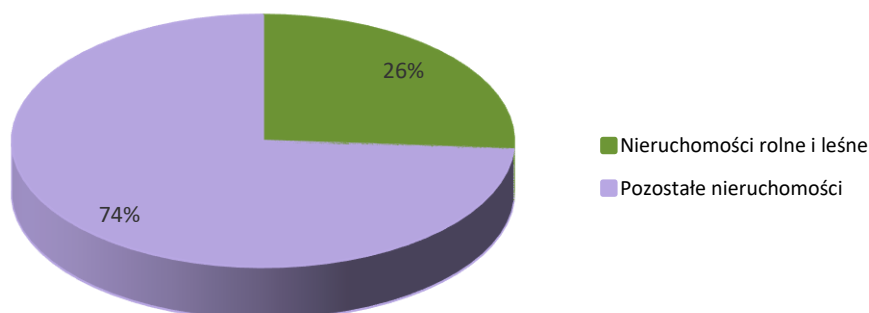
W przypadku **osób prawnych** najczęściej nieruchomości rolnych i leśnych nabyły podmioty z przewagą kapitału:

- 1) **niemieckiego** - 308,72 ha,
- 2) **holenderskiego** - 90,83 ha,
- 3) **duńskiego** - 87,80 ha,
- 4) **szwajcarskiego** - 43,35 ha,
- 5) **norweskiego** - 30,08 ha.

Najwięcej nieruchomości rolnych i leśnych cudzoziemcy nabyli na terenie województw:

- 1) **zachodniopomorskiego** – 310,28 ha,
- 2) **warmińsko-mazurskiego** – 229,76 ha,
- 3) **dolnośląskiego** – 98,96 ha,
- 4) **opolskiego** – 82,91 ha,
- 5) **wielkopolskiego** – 81,31 ha.

Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych w stosunku do pozostałych nieruchomości

W ramach ww. powierzchni **1 349,24 ha** dotyczącej nabytych nieruchomości rolnych i leśnych – **376,83 ha** dotyczyło nieruchomości o charakterze *stricte* leśnym, w tym osoby prawne nabyły 191 ha, a osoby fizyczne 185,84 ha tego typu nieruchomości. Najwięcej nieruchomości leśnych nabyły podmioty z Niemiec (177,39 ha) i Austrii (28,36 ha). Najczęściej nieruchomości leśne nabywane były na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (97,62 ha).

1.3. Lokale

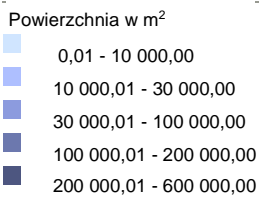
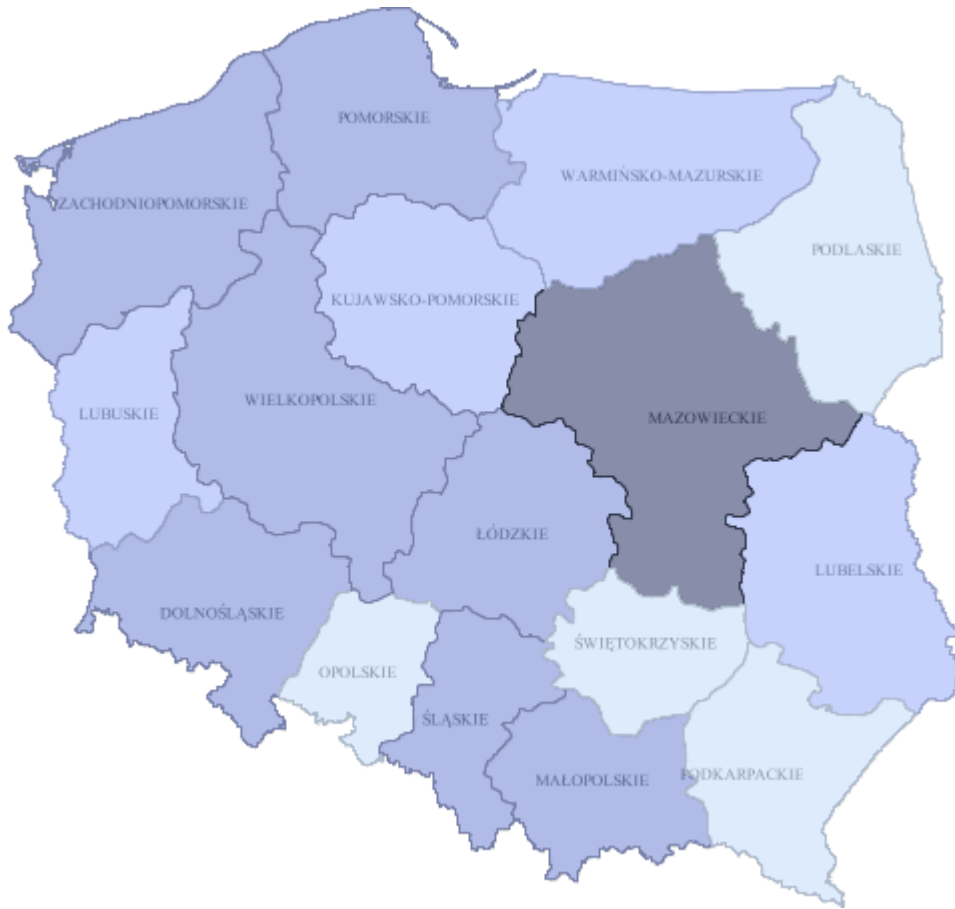
W omawianym roku sprawozdawczym zarejestrowano **8 487** transakcji dotyczących zakupu lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 510 989,38 m² oraz **2 484** transakcji dotyczących zakupu lokali użytkowych o łącznej powierzchni 451 741,95 m².

Najwięcej lokali (mieszkalnych i użytkowych) cudzoziemcy nabyli na terenie województw:

1) mazowieckiego	– 502 009,85 m ² ,
2) małopolskiego	– 96 499,37 m ² ,
3) dolnośląskiego	– 89 922,21 m ² ,
4) łódzkiego	– 62 107,69 m ² ,
5) śląskiego	– 36 936,34 m ² .

Najchętniej lokale mieszkalne i użytkowe cudzoziemcy nabywali w dużych miastach takich jak: **Warszawa** (3 208 lokali o łącznej powierzchni 454 794,86 m²), **Kraków** (1 509 lokali o łącznej powierzchni 87 507,54 m²), **Wrocław** (1 029 lokali o łącznej powierzchni 59 048,22 m²), **Łódź** (313 lokali o łącznej powierzchni 54 955,48 m²), **Gdańsk** (298 lokali o łącznej powierzchni 17 901,52 m²). Analiza danych z ostatnich lat wskazuje, iż zdecydowanie Warszawa jest miastem, w którym cudzoziemcy najchętniej nabywają lokale.

Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)

1.4. Udziały i akcje

W 2019 r. zarejestrowano **873** transakcje kapitałowe, a wśród nich dodatkowo:

- **670** wpisów dotyczących nabycia lub objęcia przez cudzoziemców akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 5 878,60 ha,

- **139** wpisów dotyczących nabycia lub objęcia przez cudzoziemców akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni 479 983,26 m²,

- **50** wpisów dotyczących nabycia ogółu praw i obowiązków przez cudzoziemców w spółkach komandytowych lub komandytowo-akcyjnych będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 134,70 ha,

- **14** wpisów dotyczących nabycia ogółu praw i obowiązków przez cudzoziemców w spółkach komandytowych lub komandytowo-akcyjnych będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni 75 723,03 m².

W omawianym roku sprawozdawczym odnotowano transakcje dotyczące obrotu kapitałowego w spółkach będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **3 016,62 ha**. Transakcje, na mocy których nabyto ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały w spółkach posiadających najwięcej nieruchomości rolnych i leśnych (pod względem powierzchni) dokonywane były najczęściej przez podmioty (osoby fizyczne i prawne) reprezentujące obywatelstwo bądź kapitał **niemiecki** (2 367,56 ha), **holenderski** (152,52 ha), **duński** (111,78 ha) i **bułgarski** (91,85 ha).

2. Rejestr nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

W 2019 r. zarejestrowano w przedmiotowym rejestrze:

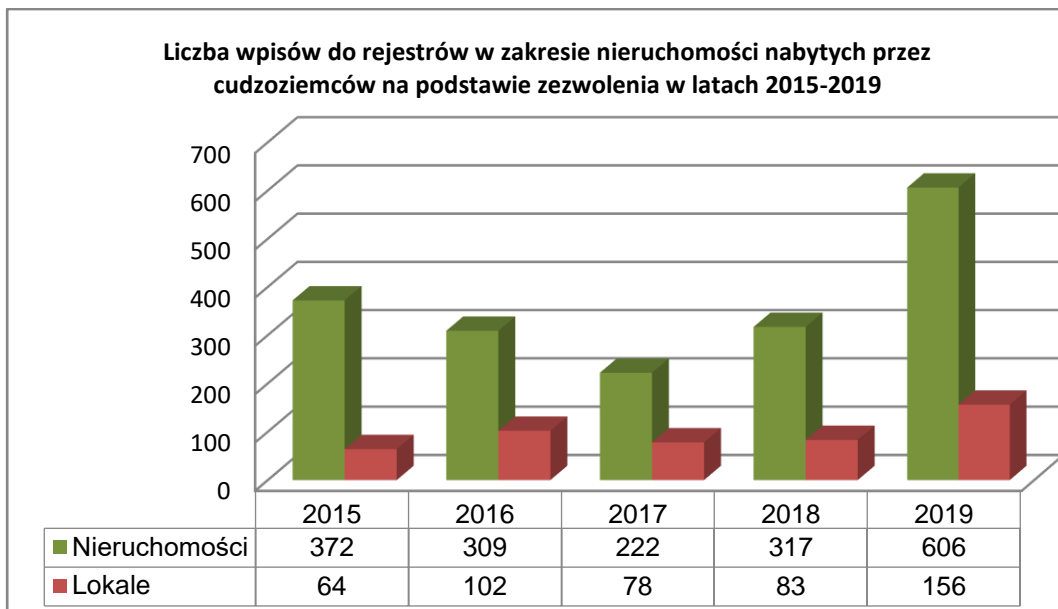
- **606** transakcji dotyczących nabycia prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni **58,13 ha**,
- **156** transakcji dotyczących nabycia prawa własności lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni **8 119,13 m²**,
- **4** transakcje dotyczące nabycia prawa własności nieruchomości o łącznej powierzchni **0,40 ha** przez przedstawicielstwa dyplomatyczne państw obcych w Polsce, tj: Kanadę, USA i Wietnam (2 transakcje).

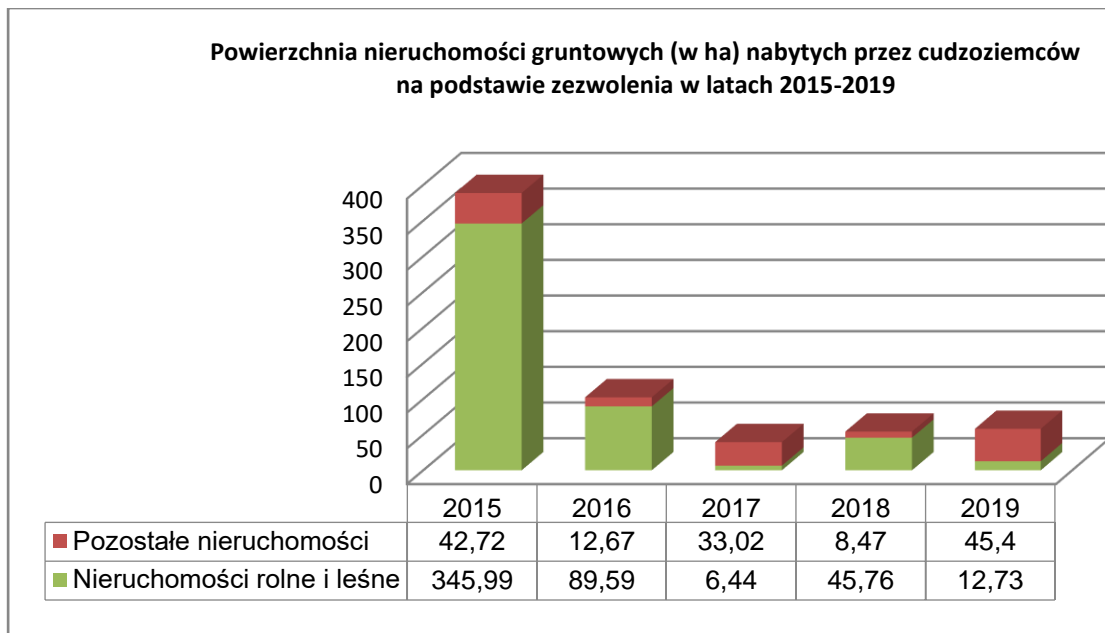
W przypadku nieruchomości gruntowych nabytych na podstawie zezwolenia dokonano wpisów do rejestru:

- **12** transakcji, na podstawie których osoby prawne nabyły nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni **21,00 ha**,
- **527** transakcji, na podstawie których osoby fizyczne nabyły nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni **24,40 ha**,
- **2** transakcje, na podstawie których osoby prawne nabyły lokale użytkowe o łącznej powierzchni **68,54 m²**,
- **154** transakcji, na podstawie których osoby fizyczne nabyły lokale mieszkalne i użytkowe o łącznej powierzchni **8 050,58 m²**.

W ramach **606** zarejestrowanych transakcji dotyczących nabycia prawa własności i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, **67** transakcji dotyczyło nabycia nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **12,73 ha**. Wszystkie wspomniane powyżej nieruchomości rolne i leśne nabyły osoby fizyczne.

Z powyższych danych wynika, iż 9% odnotowanych transakcji dokonanych na podstawie zezwolenia dotyczyło nabycia gruntów rolnych i leśnych. Stanowi to konsekwencję faktu, iż duża grupa cudzoziemców, jaką stanowią podmioty z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej, od 1 maja 2016 r. może nabywać nieruchomości rolne i leśne bez obowiązku uzyskania zezwolenia.

Należy wskazać, iż dane zawarte w rejestrze dotyczącym transakcji zawartych na podstawie zezwolenia nie odpowiadają liczbie zezwoleń oraz powierzchni nieruchomości, objętych zezwoleniami ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wydanymi w danym roku kalendarzowym. Wynika to z faktu, iż zezwolenie ważne jest 2 lata od dnia jego wydania, a wyłącznie od stron transakcji zależy, kiedy dojdzie do zawarcia umowy (często nabycie nieruchomości dokonywane jest w następnym roku kalendarzowym). Ponadto, nie każde zezwolenie oznacza faktyczne nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, gdyż strony mogą odstąpić od zamiaru zawarcia umowy.

3. Rejestr nieruchomości, udziałów i akcji nabytych lub objętych przez cudzoziemców bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych

W 2019 r. zarejestrowano w przedmiotowym rejestrze:

- **8 084** transakcji dotyczących nabycia prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni **5 180,19 ha**,
- **10 815** transakcji dotyczące nabycia prawa własności lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni **954 612,21 m²**.

W przypadku nieruchomości gruntowych nabytych bez obowiązku uzyskania zezwolenia dokonano wpisów do rejestru:

- **3 364** transakcji, na podstawie których osoby prawne nabyły nieruchomości o łącznej powierzchni **4 178,11 ha**,
- **4 720** transakcji, na podstawie których osoby fizyczne nabyły nieruchomości o łącznej powierzchni **1 002,09 ha**.

Powyższe dane wskazują, iż średnia powierzchnia nieruchomości nabytej przez osobę prawną wynosiła 1,24 ha, w przypadku osoby fizycznej powierzchnia ta wynosiła 0,21 ha.

W przypadku nieruchomości lokalowych (zarówno mieszkalnych, jak i użytkowych) nabytych bez obowiązku uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych dokonano wpisów do rejestru:

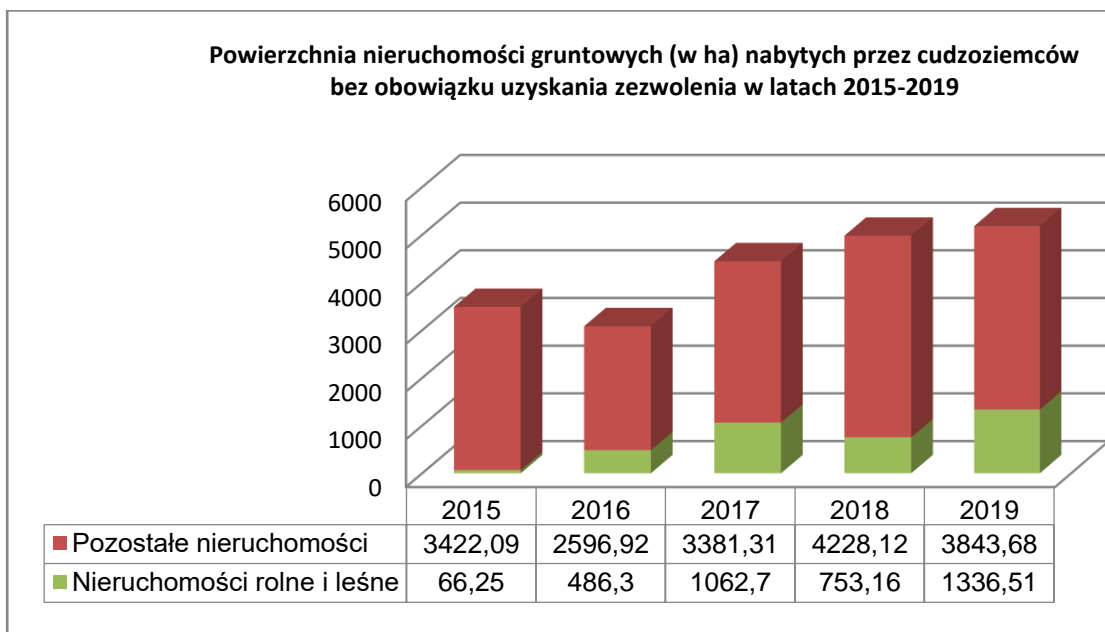
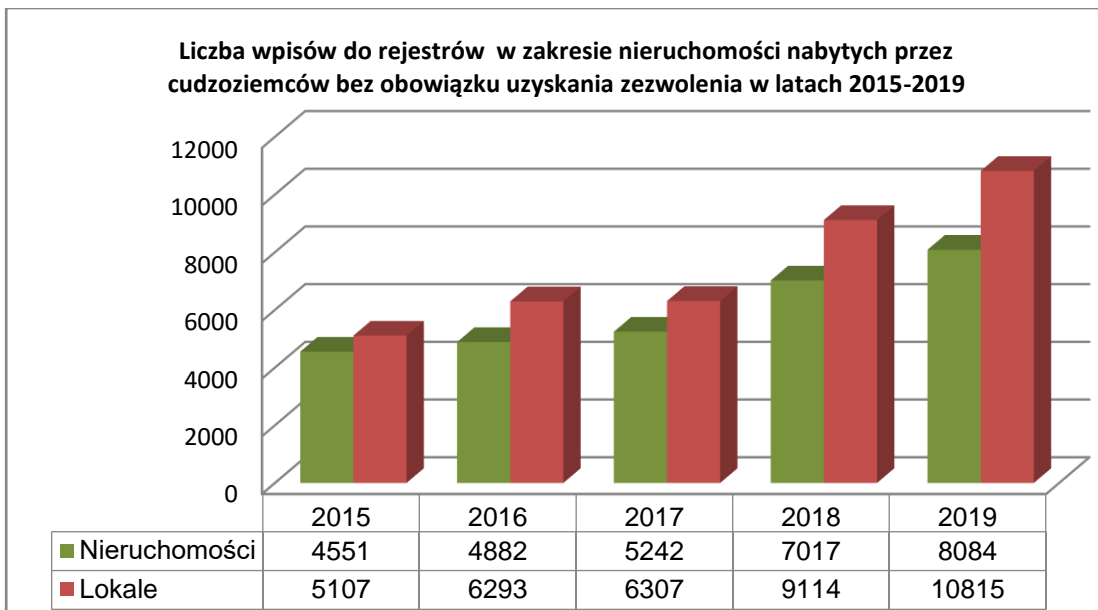
- **1 068** transakcji, na podstawie których osoby prawne nabyły lokale o łącznej powierzchni **449 741,55 m²**,
- **9 747** transakcji, na podstawie których osoby fizyczne nabyły lokale o łącznej powierzchni **504 870,65 m²**.

Średnia powierzchnia nabycia lokalu mieszkalnego przez osobę fizyczną wynosiła 57,53 m².

W ramach **8 084** zarejestrowanych transakcji dotyczących nabycia prawa własności i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych **1 212** transakcji dotyczyło nabycia nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **1 336,51 ha**.

Wśród wspomnianych powyżej 1 212 transakcji, **326** transakcji dotyczyło nabycia nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **703,26 ha** przez osoby prawne, natomiast **886** transakcji nabycia nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **633,25 ha** dokonane były przez osoby fizyczne.

Z danych powyższych wynika, iż wśród transakcji nabycia nieruchomości dokonanych bez zezwolenia, transakcje dotyczące gruntów rolnych i leśnych stanowią ok. 6%.

Ogółem w 2019 r. zarejestrowano **18 899** transakcji nabycia przez cudzoziemców prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych i prawa własności lokali bez obowiązku uzyskania zezwolenia na podstawie art. 8 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, w tym na podstawie:

- **art. 8 ust. 1 pkt 1** (dot. nabycia samodzielnego lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali) - zarejestrowano **5 248** transakcji (w 2018 r. – 4 317),
- **art. 8 ust. 1 pkt 1a** (dot. nabycia samodzielnego lokalu użytkowego o przeznaczeniu garażowym lub udziału w takim lokalu, jeżeli jest to związane z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych nabywcy lub właściciela nieruchomości lub samodzielnego lokalu mieszkalnego) – zarejestrowano **446** transakcji (w 2018 r. – 280),

- **art. 8 ust. 1 pkt 2** (dot. nabycia nieruchomości przez cudzoziemca zamieszkującego w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 5 lat od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały) – zarejestrowano **232** transakcje (w 2018 r. – 205),
- **art. 8 ust. 1 pkt 3** (dot. nabycia przez cudzoziemca, będącego małżonkiem obywatela polskiego i zamieszkującego w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 2 lata od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały, nieruchomości, które w wyniku nabycia stanowią wspólność ustawową małżonków) – zarejestrowano **185** transakcji (w 2018 r. – 115),
- **art. 8 ust. 1 pkt 4** (dot. nabycia przez cudzoziemca nieruchomości, jeżeli w dniu nabycia jest uprawniony do dziedziczenia ustawowego po zbywcy nieruchomości, a zbywca nieruchomości jest jej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem co najmniej 5 lat) – zarejestrowano **21** transakcji (w 2018 r. – 14),
- **art. 8 ust. 2** (dot. swobodnego nabywania nieruchomości przez obywateli lub przedsiębiorców państw-stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo Konfederacji Szwajcarskiej, z wyjątkiem nabycia: 1) nieruchomości rolnych i leśnych, przez okres 12 lat od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej; 2) drugiego domu, przez okres 5 lat od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, przy czym okresy te już upłynęły) – zarejestrowano **12 765** transakcji (w 2018 r. – 11 200),
- **art. 8 ust. 2a pkt 2a** (dot. nabycia drugiego domu jeżeli nabywca legalnie, nieprzerwanie zamieszkuje co najmniej 4 lata na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) - zarejestrowano **2** transakcje (w 2018 r. – 0).

W 2019 r. nie odnotowano transakcji zawartych bez obowiązku uzyskania zezwolenia, przewidzianego w art. 8 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy, tj. dotyczącego:

- nabycia nieruchomości przez cudzoziemca, będącego bankiem i jednocześnie wierzycielem hipotecznym, w trybie przejścia nieruchomości na własność w wyniku bezskutecznej licytacji w postępowaniu egzekucyjnym (pkt 6),
- nabycia lub objęcia przez bank będący osobą prawną mającą siedzibę w Polsce i kontrolowaną bezpośrednio lub pośrednio przez cudzoziemców, akcji lub udziałów w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości, w związku z dochodzeniem przez ten bank roszczeń wynikających z dokonanych czynności bankowych (pkt 7).

Obywatele i przedsiębiorcy Europejskiego Obszaru Gospodarczego przeważają wśród cudzoziemców nabywających nieruchomości w Polsce, a większość nieruchomości zostało nabytych na podstawie **art. 8 ust. 2** ustawy. Podmioty z Europejskiego Obszaru Gospodarczego stanowią ok. **68%** ogólnej liczby podmiotów, które nabyły nieruchomości w Polsce na podstawie transakcji nie wymagających

zezwolenia. Przepis art. 8 ust. 2 ma charakter podmiotowy odnosząc się do kraju pochodzenia nabywcy (obywateli i przedsiębiorców z EOG i Szwajcarii), nie zaś do przedmiotu transakcji. W związku z tym wpisy do rejestru transakcji dokonanych na podstawie art. 8 ust. 2 dotyczą zarówno nabycia lokali, jak i nieruchomości gruntowych nabytych przez osoby fizyczne i prawne.

W roku 2019 r. najwięcej nieruchomości bez obowiązku uzyskania zezwolenia korzystając ze zwolnień przewidzianych w art. 8 ust. 1, 2 i 2a ustawy nabyli obywatele i przedsiębiorcy reprezentujący obywatelstwo bądź kapitał z: **Niemiec** (4 108), **Ukrainy** (3 637), **Wielkiej Brytanii** (1 052), **Holandii** (949) i **Francji** (843).

Odnosząc się do wyjątków niewymagających zezwolenia przewidzianych w art. 8 ust. 1, to podobnie jak w latach 2000-2018, najwięcej nieruchomości bez obowiązku uzyskania zezwolenia zostało nabytych przez cudzoziemców na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy**, to znaczy samodzielnych lokali mieszkalnych. Wśród nabywców lokali mieszkalnych dominują podmioty z **Ukrainy** (3 121), **Białorusi** (543), **Rosji** (302), **Chin** (199), **Izraela** (180). Ponadto odnotowano 446 transakcji nabycia lokali o przeznaczeniu garażowym na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 1a**, których nabywcami podobnie jak w przypadku lokali mieszkalnych byli głównie obywatele: **Ukrainy** (221), **Białorusi** (60), **Izraela** (26), **Chin** (23).

Dużą liczbę wpisów stanowiły także przypadki nabywania nieruchomości na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy**, dotyczące cudzoziemców zamieszkujących w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 5 lat od udzielenia im zezwolenia na pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. Najczęściej nabywcami byli obywatele **Ukrainy** (75), **Wietnamu** (39) oraz **Chin** (24).

Znaczną liczbę wpisanych do rejestru transakcji stanowiły również przypadki nabywania nieruchomości przez małżeństwa, w których jeden z małżonków posiada obywatelstwo polskie, tj. na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy**. Najwięcej nieruchomości nabyły małżeństwa, w których jedno z małżonków posiadało obywatelstwo: **ukraińskie** (61) i **rosyjskie** (27).

Szczegółowe zestawienia dotyczące zarejestrowanych w 2019 r. transakcji nabycia nieruchomości przez cudzoziemców znajdują się w II części Sprawozdania.

Rozdział IV

BADANIE LEGALNOŚCI NABYCIA PRZEZ CUDZOZIEMCÓW NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW LUB AKCJI

1. Pozyskiwanie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informacji o nabyciu nieruchomości przez cudzoziemców

Podstawowym źródłem informacji o nabytych przez cudzoziemców nieruchomościach są dla Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wypisy aktów notarialnych przesyłane przez notariuszy. Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, notariusz jest zobowiązany do przesłania do MSWiA wypisu aktu notarialnego w terminie 7 dni od dnia jego sporządzenia. Jednakże, tak jak w latach ubiegłych, odnotowuje się przypadki przesyłania przez notariuszy wypisów aktów notarialnych z dużym opóźnieniem, nawet kilkuletnim od dokonania czynności, zazwyczaj po wezwaniu ze strony Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który uzyskuje informację o nabyciu przez cudzoziemców nieruchomości z innych źródeł (np. z dokumentów dostarczanych przez stronę w toku postępowania o wydanie zezwolenia). Liczba aktów przesłanych do ministra właściwego do spraw wewnętrznych z uchybieniem ustawowego terminu przedstawia się w minionych latach następująco: w 2015 r. – 318, w 2016 r. – 189, w 2017 r. – 142, w 2018 r. – 107, natomiast w 2019 r. - 158 aktów. Dochowanie obowiązku terminowego przesyłania wypisów aktów notarialnych przez notariuszy ma zasadniczy wpływ na zachowanie pewności obrotu prawnego z udziałem cudzoziemców oraz na prawidłowość prowadzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji rejestrów nieruchomości, akcji i udziałów nabytych lub objętych przez cudzoziemców.

W związku z przypadkami naruszenia przez notariuszy art. 8a ust. 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, tak jak co roku, skierował do Ministra Sprawiedliwości pismo informujące o ww. problemie (wraz z listą notariuszy, którzy dopuścili się naruszenia ustawy) oraz zwrócił się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zdyscyplinowania notariuszy w zakresie przestrzegania obowiązku przesyłania do ministra właściwego do spraw wewnętrznych aktów notarialnych, dotyczących nabycia nieruchomości przez cudzoziemców zarówno w przypadku nabycia nieruchomości za zezwoleniem, jak i bez zezwolenia.

W odpowiedzi na powyższe wystąpienie Minister Sprawiedliwości wskazał na wzmożony nadzór nad notariuszami polegający m.in. na kierowaniu wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie z przekazanymi informacjami w 2019 r. wystąpiono z wnioskami dyscyplinarnymi wobec 6 notariuszy. Sądy dyscyplinarne uznały 2 obwinionych notariuszy za winnych zarzucanych im czynów

i wymierzyły kary dyscyplinarne w postaci upomnienia. Postępowania dyscyplinarne prowadzone wobec 4 pozostałych notariuszy pozostają w toku. Ponadto, wobec 1 notariusza prowadzone są czynności wyjaśniające w trybie art. 58 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 540).

Z odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości wynika również, że kontrola przestrzegania przez notariuszy obowiązku terminowego przesyłania wypisów aktów notarialnych w trybie art. 8a ust. 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, od 2013 r. stanowi także jeden z kierunków nadzoru. Stąd kwestia terminowości przesyłania wypisów aktów notarialnych jest także każdorazowo przedmiotem badania w ramach wizytacji działalności notariuszy przeprowadzanych zarówno przez samorząd notarialny, jak i przez wizytatorów właściwego sądu apelacyjnego. W 2019 r. samorząd notarialny oraz prezesi właściwych sądów apelacyjnych nadesłali do Ministerstwa Sprawiedliwości łącznie 889 protokołów z wizytacji, w których kwestia ta była przedmiotem analizy wizytatora. Uchybienia w zakresie niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 ustawy, stwierdzone podczas wizytacji, skutkowały wystąpieniem przez rady właściwych izb notarialnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec 12 notariuszy oraz przez Ministra Sprawiedliwości wobec 3 notariuszy. Zostało prawomocnie zakończonych 7 postępowań dyscyplinarnych, a 8 pozostaje w toku. W 4 sprawach notariusze zostali uznani za winnych zarzucanych czynów i wymierzono im kary upomnienia, a pozostałe 3 sprawy zostały ostatecznie przez sądy umorzone. Ponadto, w Ministerstwie Sprawiedliwości wysłuchano już kolejnych 7 notariuszy, w trybie art. 58 ustawy – Prawo o notariacie, przed skierowaniem wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Dodatkowo, w ramach czynności nadzorczych podjętych w 2019 r. Minister Sprawiedliwości skierował do prezesów sądów apelacyjnych, prezesów rad izb notarialnych oraz Prezesa Krajowej Rady Notarialnej pisma nadzorcze zobowiązujące do kontynuowania działań w celu całkowitego wyeliminowania uchybień w zakresie terminowego przesyłania przez notariuszy wypisów aktów notarialnych w trybie art. 8a ust. 1 ustawy. Zapewnił również o kontynuowaniu działań w zakresie wzmożonego nadzoru.

Działania nadzorcze Ministra Sprawiedliwości mogą przyczynić się do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie nieterminowego przesyłania aktów notarialnych przez notariuszy.

2. Skutki nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy

Nabycie przez cudzoziemca nieruchomości w Polsce wymaga co do zasady uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Zezwolenie jest niezbędne do zawarcia transakcji. Bez przedstawienia zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji nie można dokonywać czynności prawnych oraz wpisów prawa własności i prawa użytkowania wieczystego (art. 5 ustawy),

a nabycie nieruchomości przez cudzoziemca wbrew przepisom ustawy jest nieważne z mocy prawa (art. 6 ust. 1 ustawy). Jest to sankcja bezwzględnej nieważności czynności prawnej, co oznacza, że takiej czynności prawnej nie można konwalidować. Orzeczenie sądu o nieważności nabycia ma charakter wyłącznie deklaratoryjny, gdyż bezwzględna nieważność czynności prawnej następuje z mocy prawa. Oznacza to, że czynność sprzeczna z prawem jest nieważna od samego początku, tj. od chwili jej dokonania, a orzeczenie sądu tylko potwierdza ten fakt.

Wśród nadsyłanych do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wypisów aktów notarialnych dotyczących nabycia nieruchomości przez cudzoziemców odnotowuje się transakcje niezgodnie z przepisami ustawy. W takich przypadkach Minister zwraca się do nabywcy nieruchomości, jednocześnie przesyłając pismo do wiadomości notariusza, który sporządził akt notarialny, o podjęcie działań mających na celu doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem, tj. przepisami ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Minister informuje nabywcę o konsekwencjach sporządzenia umowy wbrew przepisom ustawy, tj. nieważności takiej umowy. Nieważna z mocy prawa umowa nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a w szczególności nie powoduje przeniesienia prawa własności, nie rodzi zatem uprawnień do rozporządzania nieruchomością. W przypadku gdy strony transakcji nie wystąpią z powództwem o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego w trybie art. 189 k.p.c. lub na podstawie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, organ podejmuje działania prawne, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy, tj. występuje na drogę sądową z pozwem o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości. Wydanie przez sąd żądanego orzeczenia wiąże się z poniesieniem kosztów postępowania sądowego przez stronę. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z żądaniem stwierdzenia nieważności nabycia może wystąpić również, właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa lub wojewoda.

W związku z transakcjami zawartymi niezgodnie z przepisami ustawy, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2019 r. skierował do właściwej miejscowo Rady Izby Notarialnej **25** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia deliktu dyscyplinarnego, stanowiącego podstawę odpowiedzialności z art. 50 ustawy Prawo o notariacie przez notariuszy, polegającego na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawnych w postaci sporządzenia wadliwego aktu notarialnego z udziałem cudzoziemca, bez sprawdzenia wszystkich dokumentów i danych, które wskazywały na potrzebę uzyskania zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na dokonanie transakcji.

3. Postępowania w sprawach nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy

Z analizy aktów notarialnych, mocą których cudzoziemcy nabyli nieruchomości bez stosownego zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych wynika, że najczęściej przyczyną nieważności umowy jest:

- brak lub zbyt krótki okres legalizacji pobytu na terytorium RP,
- nabycie nieruchomości położonych w strefie nadgranicznej,
- nabycie nieruchomości o charakterze rolnym lub leśnym przez obywateli i przedsiębiorców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej (dotyczy umów zawartych przed dniem 1 maja 2016 r.).

W 2019 r. odnotowano **84** transakcje, zawarte z naruszeniem przepisów ustawy. Wskutek działań podjętych przez Ministra, w **20** przypadkach strony transakcji same doprowadziły do stanu zgodnego z przepisami ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, stwierdzając nieważność zawartej umowy. W pozostałych przypadkach Minister skierował do sądów pozwy o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości z mocy prawa bądź prowadzi czynności zmierzające do wytoczenia powództwa cywilnego.

W sprawach wszczętych z powództwa ministra właściwego do spraw wewnętrznych o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości z mocy prawa sądy cywilne w 2019 r. wydały **44** prawomocne wyroki stwierdzających nieważność transakcji z udziałem cudzoziemca, także w sprawach z pozwów wniesionych w latach poprzednich. Ponadto zapadły **4** orzeczenia oddalające powództwo MSWiA o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości przez cudzoziemca.

Poniżej, w zestawieniu tabelarycznym, przedstawiono bliższą charakterystykę spraw, w których strony same uznały nieważność nabycia nieruchomości:

Lp.	Położenie nieruchomości (województwo)	Powierzchnia nieruchomości (w ha lub m ²)	Rodzaj nieruchomości	obywatelstwo nabywcy / większościowy kapitał zagraniczny
1	małopolskie	48,92 m ² 14,92 m ² (udz. 0,0023) 6,22 m ² (udz. 0,0022)	lokale niemieszkalne	USA
2	kujawsko-pomorskie	0,4690 ha	nieruchomość	Izrael
3	małopolskie	0,7341 ha	nieruchomość	Kanada
4	kujawsko-pomorskie	1,0221 ha (udz. 0,0002)	nieruchomość	Ukraina
5	zachodniopomorskie	62,10 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Bezpaństwowiec
6	lubuskie	0,4092 ha (udz. 0,0002)	nieruchomość	Ukraina

7	lubuskie	50,71 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Ukraina
8	podkarpackie	47,36 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Ukraina
9	małopolskie	0,1536 ha	nieruchomość – strefa nadgraniczna	Ukraina
10	podkarpackie	74,10 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Ukraina
11	mazowieckie	0,7023 ha 0,2000 ha (udz. 0,2)	nieruchomość rolna	Szwecja
12	wielkopolskie	853,60 m ² (udz. 0,0716)	lokal niemieszkalny	Ukraina
13	warmińsko-mazurskie	0,25 ha	nieruchomość rolna	Niemcy
14	lubelskie	22,89 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Syria
15	podkarpackie	89,32 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	Ukraina
16	małopolskie	51,90 m ² (udz. 0,0666)	lokal niemieszkalny	Ukraina
17	mazowieckie	0,6663 ha (udz. 0,0192)	nieruchomość	Armenia
18	dolnośląskie	47,59 m ²	lokal mieszkalny – strefa nadgraniczna	USA
19	lubuskie	0,2569 ha (udz. 0,0038) 0,4931 ha (udz. 0,0038) 0,4150 ha (udz. 0,0003)	nieruchomość	Ukraina
20	śląskie	0,1050 ha	nieruchomość	Ukraina

Analiza powyższego zestawienia wskazuje, iż sprawy w których strony doprowadziły do stanu zgodnego z przepisami ustawy dotyczyły następujących nieruchomości:

- nieruchomości położonych w strefie nadgranicznej – 8 spraw,
- nieruchomości gruntowych o przeznaczeniu drogowym – 4 sprawy,
- nieruchomości gruntowych o przeznaczeniu mieszkaniowym – 3 sprawy,
- lokali użytkowych – 3 sprawy,
- nieruchomości rolnych – 2 sprawy.

Wśród **20** spraw, w których strony same uznały nieważność nabycia nieruchomości **2** z nich stanowią sprawy dotyczące nabycia bez wymaganego zezwolenia nieruchomości rolnych przez obywateli z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej (tj. naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy). W pozostałych sprawach nabycie nieruchomości było nieważne z powodu nie spełnienia przesłanek wskazanych w art. 8 ust. 1 ustawy, a także w wyniku naruszenia art. 8 ust. 3. Po doprowadzeniu do stanu zgodnego z przepisami ustawy cudzoziemiec, który winien legitymować się zezwoleniem Ministra na nabycie nieruchomości może wystąpić z wnioskiem o wydanie stosownego zezwolenia.

Wśród wszystkich transakcji zarejestrowanych w 2019 r. 96%, czyli podobnie jak w ostatnich latach, stanowiły transakcje dokonane bez obowiązku uzyskania zezwolenia, z czego blisko 68% tych transakcji zostało dokonanych w oparciu o art. 8 ust. 2 ustawy. Co za tym idzie liczba spraw objętych badaniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w kontekście spełnienia przez cudzoziemców przesłanek uprawniających ich do nabycia nieruchomości bez zezwolenia stosownie do dyspozycji art. 8 ust. 2 ustawy, jest bardzo duża.

W tym kontekście warto odnotować, że przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej na warunkach przyjętych w Traktacie Akcesyjnym i związana z nimi swoboda nabywania nieruchomości przez cudzoziemców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej, spowodowało, iż duża grupa cudzoziemców jest zwolniona z obowiązku uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych na nabycie nieruchomości, udziałów lub akcji. W tej sytuacji wzrosła rola prowadzonych rejestrów, które umożliwiają pozyskiwanie informacji w zakresie nabywania przez cudzoziemców nieruchomości w Polsce. Prowadzenie przez Ministra rejestrów stanowi istotny instrument prawny umożliwiający monitorowanie obrotu nieruchomościami z udziałem cudzoziemców.

Rejestry prowadzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji służą badaniu legalności nabywania przez cudzoziemców nieruchomości, ogółu praw i obowiązków oraz udziałów i akcji. Począwszy od 2004 r. do końca 2019 r. minister właściwy do spraw wewnętrznych stwierdził, iż 1151 transakcji nabycia nieruchomości, udziałów i akcji zostało zawartych z naruszeniem przepisów ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Ponadto, w 642 przypadkach cudzoziemcy po wezwaniu organu doprowadzili do stanu zgodnego z przepisami ustawy. W przypadku 405 transakcji Minister, wobec braku woli stron transakcji do doprowadzenia do stanu zgodnego z przepisami ustawy, wystąpił z pozwami do sądów o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości, udziałów i akcji.

CZĘŚĆ II

DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE REJESTRÓW NIERUCHOMOŚCI, UDZIAŁÓW I AKCJI, NABYTYCH LUB OBJĘTYCH PRZEZ CUDZOZIEMCÓW

Tabela 1: Liczba wpisów do rejestrów dotycząca nieruchomości nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia

		Grunty	Grunty rolne i leśne	Lokale mieszkalne	Lokale użytkowe	Suma:
Bez zezwolenia	Osoba Fizyczna	3834	886	7687	2060	14467
	Osoba Prawna	3038	326	686	382	4432
Suma:		6872	1212	8373	2442	18899
Za zezwoleniem	Osoba Fizyczna	527	67	114	40	748
	Osoba Prawna	12	0	0	2	14
Suma:		539	67	114	42	762
Suma:		7411	1279	8487	2484	19661

Liczba wpisów oraz powierzchnia nieruchomości nabytych za zezwoleniem przez przedstawicielstwa dyplomatyczne państw obcych w Polsce

	Grunty	Lokale	Suma:
Bez zezwolenia	8084	10815	18899
Za zezwoleniem	606	156	762
Suma:	8690	10971	19661

Kraj pochodzenia nabywcy	Województwo	Liczba wpisów	Powierzchnia (w ha)
Kanada	MAZOWIECKIE	1	0,10
USA	MAZOWIECKIE	1	0,08
Wietnam	MAZOWIECKIE	2	0,22
Suma:		4	0,40

Tabela 2: Powierzchnia nieruchomości nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia

		Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)	Lokale mieszkalne (w m ²)	Lokale użytkowe (w m ²)
Bez zezwolenia	Osoba Fizyczna	368,84	633,25	442 219,49	62 651,16
	Osoba Prawna	3 474,85	703,26	61 758,14	387 983,41
Suma:		3 843,68	1 336,51	503 977,63	450 634,57
Za zezwoleniem	Osoba Fizyczna	24,40	12,73	7 011,75	1 038,83
	Osoba Prawna	21,00	0,00	0,00	68,54
Suma:		45,40	12,73	7 011,75	1 107,38
Suma:		3 889,08	1 349,24	510 989,38	451 741,95

	Wszystkie grunty (w ha)	Lokale (w m ²)
Bez zezwolenia	5 180,19	954 612,21
Za zezwoleniem	58,13	8 119,13
Suma:	5 238,32	962 731,33

Tabela 3: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)

Województwo	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		
DOLNOŚLĄSKIE	43,27	68,76	112,03	622,82	30,20	653,02	765,05
KUJAWSKO-POMORSKIE	15,28	40,06	55,33	68,64	2,81	71,45	126,78
LUBELSKIE	5,98	19,68	25,66	100,18	12,64	112,82	138,48
LUBUSKIE	30,08	46,08	76,16	104,58	11,10	115,68	191,84
ŁÓDZKIE	13,24	25,87	39,11	339,63	13,50	353,13	392,24
MAŁOPOLSKIE	25,93	30,03	55,96	145,70	26,09	171,79	227,74
MAZOWIECKIE	45,12	20,81	65,93	498,84	24,56	523,41	589,34
OPOLSKIE	18,63	63,51	82,14	226,34	19,40	245,74	327,87
PODKARPACKIE	11,29	14,48	25,77	37,18	1,68	38,86	64,63
PODLASKIE	2,89	28,85	31,74	31,55	12,73	44,29	76,02
POMORSKIE	28,44	10,15	38,58	172,17	61,23	233,40	271,98
ŚLĄSKIE	43,01	41,67	84,68	511,65	36,82	548,47	633,15
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,15	17,19	20,34	61,35	48,00	109,35	129,69
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	26,42	132,58	159,00	96,99	97,19	194,18	353,17
WIELKOPOLSKIE	36,43	36,50	72,93	267,86	44,81	312,67	385,60
ZACHODNIOPOMORSKIE	44,09	49,78	93,87	210,36	260,50	470,86	564,72
Suma:	393,24	645,98	1 039,22	3 495,84	703,26	4 199,10	5 238,32

Tabela 4: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		
Albania	0,08	0,00	0,08				0,08
Algieria	0,19	0,00	0,19				0,19
Arabia Saudyjska	0,03	0,00	0,03				0,03
Argentyna	0,13	0,00	0,13				0,13
Armenia	1,93	1,47	3,40	0,13	0,00	0,13	3,53
Australia	0,84	0,20	1,04				1,04
Austria	16,87	64,83	81,70	50,32	4,01	54,34	136,04
Azerbejdżan	0,26	0,06	0,32				0,32
Belgia	14,19	3,45	17,65	88,35	3,66	92,01	109,66
Bezpaństwowiec	1,28	0,00	1,28				1,28
Białoruś	4,61	1,81	6,41	1,39	0,52	1,91	8,33
Bośnia i Hercegowina	0,02	0,00	0,02				0,02
Brazylia	0,12	0,00	0,12				0,12
Brytyjskie Wyspy Dziewicze				0,47	0,00	0,47	0,47
Bułgaria	2,89	1,55	4,44	2,39	0,17	2,56	7,00
Chile	0,03	0,10	0,13				0,13
Chiny	2,56	0,18	2,74	12,05	0,26	12,31	15,04
Chorwacja	0,76	3,71	4,48	0,31	0,00	0,31	4,78
Cypr	0,005	0,00	0,01	227,79	11,19	238,98	238,99
Czechy	5,61	4,74	10,35	201,75	15,92	217,67	228,02
Dania	3,29	11,31	14,60	57,88	87,80	145,67	160,28
Dominikana	0,56	0,00	0,56	0,10	0,00	0,10	0,66
Egipt	0,06	0,20	0,27				0,27
Estonia	0,85	0,03	0,89	3,76	0,006	3,77	4,65
Finlandia	0,83	2,11	2,94	30,82	0,00	30,82	33,76
Francja	17,31	28,71	46,02	167,26	9,93	177,18	223,20
Gibraltar				0,20	0,00	0,20	0,20
Grecja	3,91	0,23	4,14	0,44	0,00	0,44	4,58
Gruzja	0,19	0,00	0,19				0,19
Hiszpania	4,56	1,80	6,36	43,57	1,85	45,42	51,78
Holandia	25,29	23,28	48,58	768,03	90,83	858,86	907,44
Indie	2,31	0,00	2,31	2,58	1,50	4,08	6,39
Indonezja	0,28	0,00	0,28				0,28
Irak	0,00	0,69	0,69	0,35	0,00	0,35	1,04
Irlandia	3,46	2,36	5,83	3,98	0,06	4,04	9,87
Islandia	0,20	0,11	0,31	0,18	0,00	0,18	0,49
Izrael	0,24	0,00	0,24	8,12	0,34	8,46	8,70
Japonia	0,13	0,00	0,13	12,71	0,00	12,71	12,84
Jemen	0,13	0,00	0,13				0,13
Jordania	0,08	0,00	0,08				0,08
Kanada	0,44	1,83	2,27	7,09	0,00	7,09	9,36
Kazachstan	0,78	0,00	0,78	1,92	0,00	1,92	2,70

Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r.
ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Kenia	0,0002	0,00	0,0002				0,0002
Korea Południowa	0,92	0,00	0,92	127,17	0,00	127,17	128,08
Kuba	0,15	0,06	0,21				0,21
Kuwejt				19,61	0,00	19,61	19,61
Laos	0,14	0,00	0,14				0,14
Lichtenstein				8,04	0,00	8,04	8,04
Litwa	7,61	0,57	8,19	2,89	0,94	3,84	12,02
Luxemburg	0,47	0,24	0,71	439,50	10,26	449,76	450,47
Łotwa	0,66	0,14	0,80	0,35	0,85	1,19	1,99
Macedonia				0,08	0,00	0,08	0,08
Malta	0,39	0,00	0,39	8,28	0,22	8,50	8,89
Maroko	0,12	0,57	0,69				0,69
Meksyk	0,002	0,00	0,002				0,002
Mołdawia	0,16	0,40	0,56	0,67	0,00	0,67	1,23
Nepal	0,04	0,00	0,04				0,04
Niemcy	161,91	379,76	541,67	782,60	308,72	1 091,31	1 632,98
Norwegia	3,76	3,57	7,33	11,15	30,08	41,23	48,56
Nowa Zelandia	0,06	0,00	0,06				0,06
Pakistan	0,35	0,00	0,35	1,59	0,64	2,23	2,58
Portugalia	2,70	0,50	3,19	15,62	0,00	15,62	18,81
Przedsiębiorca EOG ¹				0,23	0,00	0,23	0,23
Republika Południowej Afryki	0,27	0,09	0,36	0,19	0,17	0,36	0,72
Rosja	5,21	2,28	7,49	1,33	1,49	2,82	10,31
Rumunia	2,61	1,79	4,40	0,08	0,00	0,08	4,48
Serbia	0,11	0,00	0,11				0,11
Seszele				0,54	0,00	0,54	0,54
Singapur				8,40	0,00	8,40	8,40
Słowacja	4,97	6,09	11,06	7,33	22,46	29,79	40,85
Słowenia	0,07	0,00	0,07				0,07
Syria	0,16	0,94	1,10				1,10
Szwajcaria	3,17	6,08	9,26	36,41	43,35	79,76	89,02
Szwecja	6,60	19,37	25,97	45,72	0,85	46,58	72,55
Tajlandia	0,38	0,00	0,38	2,13	0,00	2,13	2,51
Tajwan				4,80	0,00	4,80	4,80
Trynidad i Tobago	0,44	0,00	0,44				0,44
Tunezja	0,33	0,00	0,33				0,33
Turcja	1,98	0,00	1,98	4,26	0,34	4,61	6,59
Ukraina	23,49	14,55	38,04	14,54	5,34	19,88	57,91
USA	1,50	0,95	2,45	48,60	0,18	48,78	51,23
Wenezuela	0,39	0,00	0,39				0,39
Węgry	2,76	1,96	4,72	40,39	0,00	40,39	45,10
Wielka Brytania	29,80	16,91	46,71	109,57	27,42	136,99	183,70
Wietnam	2,44	0,00	2,44				2,44
Włochy	9,78	34,39	44,17	59,18	21,91	81,09	125,26
Wyspa Man				0,57	0,00	0,57	0,57
Zjednoczone Emiraty Arabskie				0,07	0,00	0,07	0,07
Suma:	393,24	645,98	1 039,22	3 495,84	703,26	4 199,10	5 238,32

Tabela 5: Powierzchnia nieruchomości leśnych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg województw)

Województwo	(grunty w ha)		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
DOLNOŚLĄSKIE	8,26	24,05	32,31
KUJAWSKO-POMORSKIE	2,37		2,37
LUBELSKIE	1,24	0,47	1,71
LUBUSKIE	4,42	5,38	9,80
ŁÓDZKIE	3,74	10,53	14,27
MAŁOPOLSKIE	8,13	20,49	28,62
MAZOWIECKIE	7,46	15,97	23,44
OPOLSKIE	2,54	0,26	2,80
PODKARPACKIE	4,17	0,17	4,34
PODLASKIE	17,17	2,85	20,02
POMORSKIE	1,91	0,12	2,02
ŚLĄSKIE	18,40	11,18	29,58
ŚWIĘTOKRZYSKIE		32,26	32,26
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	83,92	13,70	97,62
WIELKOPOLSKIE	20,02	0,19	20,20
ZACHODNIOPOMORSKIE	2,09	53,38	55,47
Suma:	185,84	191,00	376,83

Tabela 6: Powierzchnia nieruchomości leśnych nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	(grunty w ha)		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
Australia	0,20		0,20
Austria	28,36		28,36
Belgia	0,37	1,42	1,79
Bułgaria	0,33		0,33
Chiny		0,26	0,26
Cypr		9,35	9,35
Czechy	2,70	0,78	3,48
Finlandia	0,54		0,54
Francja	7,24	9,04	16,28
Hiszpania	0,99	0,96	1,95
Holandia	9,65	18,01	27,66
Indie		1,50	1,50
Litwa	0,13		0,13
Luxemburg		4,95	4,95
Łotwa		0,85	0,85
Niemcy	122,68	54,71	177,39
Norwegia	0,34	18,56	18,90
Rosja	1,26		1,26
Słowacja	0,78	13,69	14,47
Syria	0,52		0,52
Szwajcaria		20,05	20,05
Szwecja	3,14	0,85	3,99
Ukraina	0,28	2,46	2,74
Węgry	1,39		1,39
Wielka Brytania	4,57	22,35	26,91
Włochy	0,38	11,20	11,58
Suma:	185,84	191,00	376,83

**Tabela 7: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez obywateli i przedsiębiorców
Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej
(wg województw)**

Województwo	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		
DOLNOŚLĄSKIE	38,81	68,02	106,83	532,45	28,70	561,15	667,98
KUJAWSKO-POMORSKIE	14,39	39,96	54,35	68,57	2,48	71,05	125,40
LUBELSKIE	4,64	15,19	19,83	93,13	10,25	103,38	123,21
LUBUSKIE	25,93	45,93	71,86	100,93	11,10	112,03	183,89
ŁÓDZKIE	9,97	23,15	33,11	314,83	12,93	327,77	360,88
MAŁOPOLSKIE	20,13	24,92	45,05	137,22	25,32	162,55	207,60
MAZOWIECKIE	26,34	16,23	42,57	474,51	21,41	495,92	538,49
OPOLSKIE	16,91	62,84	79,75	175,94	18,91	194,85	274,59
PODKARPACKIE	9,83	14,16	23,99	36,15	1,17	37,31	61,31
PODLASKIE	1,59	27,98	29,57	30,54	12,22	42,76	72,33
POMORSKIE	25,22	10,14	35,36	165,36	61,11	226,46	261,82
ŚLĄSKIE	40,84	41,15	81,99	460,29	36,64	496,93	578,92
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2,83	16,63	19,46	61,01	48,00	109,01	128,48
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	24,35	132,25	156,59	96,72	97,19	193,91	350,50
WIELKOPOLSKIE	32,42	31,80	64,23	264,90	44,66	309,56	373,79
ZACHODNIOPOMORSKIE	43,10	49,25	92,35	201,83	260,39	462,22	554,57
Suma:	337,31	619,60	956,91	3 214,38	692,48	3 906,85	4 863,76

**Tabela 8: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez spółki z siedzibą w Polsce,
w których kapitał dominujący pochodzi z kraju spoza EOG
(wg województw)**

Województwo	Osoba Prawna		Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)	
DOLNOŚLĄSKIE	90,37	1,50	91,88
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,07	0,33	0,40
LUBELSKIE	7,05	2,39	9,44
LUBUSKIE	3,65	0,00	3,65
ŁÓDZKIE	24,80	0,57	25,37
MAŁOPOLSKIE	8,42	0,77	9,19
MAZOWIECKIE	24,33	3,15	27,48
OPOLSKIE	50,40	0,48	50,89
PODKARPACKIE	1,01	0,51	1,52
PODLASKIE	1,01	0,52	1,53
POMORSKIE	6,82	0,12	6,94
ŚLĄSKIE	51,36	0,18	51,54
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,34	0,00	0,34
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,27	0,00	0,27
WIELKOPOLSKIE	2,96	0,16	3,11
ZACHODNIOPOMORSKIE	8,53	0,11	8,64
Suma:	281,39	10,79	292,18

Tabela 9: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez obywateli i przedsiębiorców Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)		
Austria	16,87	64,83	81,70	50,32	4,01	54,34	136,04
Belgia	14,19	3,45	17,65	88,35	3,66	92,01	109,66
Bułgaria	2,89	1,55	4,44	2,39	0,17	2,56	7,00
Chorwacja	0,76	3,71	4,48	0,31	0,00	0,31	4,78
Cypr	0,01	0,00	0,01	227,79	11,19	238,98	238,99
Czechy	5,61	4,74	10,35	201,75	15,92	217,67	228,02
Dania	3,29	11,31	14,60	57,88	87,80	145,67	160,28
Estonia	0,85	0,03	0,89	3,76	0,01	3,77	4,65
Finlandia	0,83	2,11	2,94	30,82	0,00	30,82	33,76
Francja	17,31	28,71	46,02	167,26	9,93	177,18	223,20
Gibraltar				0,20	0,00	0,20	0,20
Grecja	3,91	0,23	4,14	0,44	0,00	0,44	4,58
Hiszpania	4,56	1,80	6,36	43,57	1,85	45,42	51,78
Holandia	25,29	23,28	48,58	768,03	90,83	858,86	907,44
Irlandia	3,46	2,36	5,83	3,98	0,06	4,04	9,87
Islandia	0,20	0,11	0,31	0,18	0,00	0,18	0,49
Lichtenstein				8,04	0,00	8,04	8,04
Litwa	7,61	0,57	8,19	2,89	0,94	3,84	12,02
Luxemburg	0,47	0,24	0,71	439,50	10,26	449,76	450,47
Łotwa	0,66	0,14	0,80	0,35	0,85	1,19	1,99
Malta	0,39	0,00	0,39	8,28	0,22	8,50	8,89
Niemcy	161,91	379,76	541,67	782,60	308,72	1 091,31	1 632,98
Norwegia	3,76	3,57	7,33	11,15	30,08	41,23	48,56
Portugalia	2,70	0,50	3,19	15,62	0,00	15,62	18,81
Przedsiębiorca EOG ¹				0,23	0,00	0,23	0,23
Rumunia	2,61	1,79	4,40	0,08	0,00	0,08	4,48
Słowacja	4,97	6,09	11,06	7,33	22,46	29,79	40,85
Słowenia	0,07	0,00	0,07				0,07
Szwajcaria	3,17	6,08	9,26	36,41	43,35	79,76	89,02
Szwecja	6,60	19,37	25,97	45,72	0,85	46,58	72,55
Węgry	2,76	1,96	4,72	40,39	0,00	40,39	45,10
Wielka Brytania	29,80	16,91	46,71	109,57	27,42	136,99	183,70
Włochy	9,78	34,39	44,17	59,18	21,91	81,09	125,26
Suma:	337,31	619,60	956,91	3 214,38	692,48	3 906,85	4 863,76

**Tabela 10: Powierzchnia nieruchomości gruntowych nabytych przez spółki z siedzibą w Polsce,
w których kapitał dominujący pochodzi z kraju spoza EOG
(wg kraju pochodzenia nabywcy)**

Kraj pochodzenia nabywcy	Osoba Prawna		Suma:
	Grunty (w ha)	Grunty rolne i leśne (w ha)	
Armenia	0,13	0,00	0,13
Białoruś	1,39	0,52	1,91
Brytyjskie Wyspy Dziewicze	0,47	0,00	0,47
Chiny	12,05	0,26	12,31
Dominikana	0,10	0,00	0,10
Indie	2,58	1,50	4,08
Irak	0,35	0,00	0,35
Izrael	8,12	0,34	8,46
Japonia	12,71	0,00	12,71
Kanada	7,09	0,00	7,09
Kazachstan	1,92	0,00	1,92
Korea Południowa	127,17	0,00	127,17
Kuwejt	19,61	0,00	19,61
Macedonia	0,08	0,00	0,08
Mołdawia	0,67	0,00	0,67
Pakistan	1,59	0,64	2,23
Republika Południowej Afryki	0,19	0,17	0,36
Rosja	1,33	1,49	2,82
Seszele	0,54	0,00	0,54
Singapur	8,40	0,00	8,40
Tajlandia	2,13	0,00	2,13
Tajwan	4,80	0,00	4,80
Turcja	4,26	0,34	4,61
Ukraina	14,54	5,34	19,88
USA	48,57	0,18	48,76
Wyspa Man	0,53	0,00	0,53
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0,07	0,00	0,07
Suma:	281,39	10,79	292,18

**Tabela 11: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia
(wg województw)**

Województwo	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Lokale mieszkalne (w m ²)	Lokale użytkowe (w m ²)		Lokale mieszkalne (w m ²)	Lokale użytkowe (w m ²)		
DOLNOŚLĄSKIE	69 749,94	8 078,66	77 828,60	3 459,97	8 633,64	12 093,60	89 922,21
KUJAWSKO-POMORSKIE	12 397,73	1 343,53	13 741,26	687,95	0,00	687,95	14 429,21
LUBELSKIE	8 357,84	818,69	9 176,53	641,30	1 095,64	1 736,94	10 913,47
LUBUSKIE	11 871,39	368,74	12 240,12	58,21	652,37	710,58	12 950,70
ŁÓDZKIE	15 813,48	1 496,10	17 309,58	2 152,22	42 645,89	44 798,11	62 107,69
MAŁOPOLSKIE	69 058,58	8 599,44	77 658,02	3 799,86	15 041,49	18 841,35	96 499,37
MAZOWIECKIE	137 285,62	30 342,44	167 628,06	39 093,86	295 287,93	334 381,79	502 009,85
OPOLSKIE	7 981,43	235,76	8 217,19	489,37	923,71	1 413,08	9 630,27
PODKARPACKIE	5 306,41	415,71	5 722,12	36,20	372,83	409,03	6 131,15
PODLASKIE	4 198,49	574,80	4 773,29	127,69	0,00	127,69	4 900,98
POMORSKIE	24 249,02	1 814,00	26 063,01	2 088,87	5 297,28	7 386,15	33 449,17
ŚLĄSKIE	28 470,25	1 409,05	29 879,30	3 390,19	3 666,85	7 057,04	36 936,34
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 542,83	613,41	2 156,25	172,74	454,14	626,88	2 783,13
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	6 062,68	484,05	6 546,72	462,76	6 271,18	6 733,93	13 280,66
WIELKOPOLSKIE	25 584,92	1 333,33	26 918,25	1 788,13	4 322,05	6 110,18	33 028,42
ZACHODNIOPOMORSKIE	21 300,64	5 762,29	27 062,93	3 308,83	3 386,96	6 695,79	33 758,72
Suma:	449 231,24	63 689,99	512 921,24	61 758,14	388 051,96	449 810,10	962 731,33

Tabela 12: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Osoba Fizyczna		Suma:	Osoba Prawna		Suma:	Suma:
	Lokale mieszkalne (w m ²)	Lokale użytkowe (w m ²)		Lokale mieszkalne (w m ²)	Lokale użytkowe (w m ²)		
Albania	270,61	0,00	270,61				270,61
Algieria	247,14	0,00	247,14				247,14
Arabia Saudyjska	52,61	115,50	168,11				168,11
Argentyna	292,72	25,96	318,68				318,68
Armenia	1 908,24	492,34	2 400,57				2 400,57
Australia	1 444,17	141,64	1 585,80	129,22	0,00	129,22	1 715,02
Austria	6 325,59	1 239,15	7 564,75	939,42	599,90	1 539,32	9 104,06
Azerbejdżan	979,90	198,53	1 178,42	0,00	12,00	12,00	1 190,42
Bangladesz	239,80	0,00	239,80				239,80
Belgia	4 697,99	486,69	5 184,69	451,87	6 978,73	7 430,60	12 615,29
Bezpaństwowiec	99,15	122,04	221,19				221,19
Białoruś	26 763,61	3 984,51	30 748,12	62,38	173,63	236,01	30 984,13
Bośnia i Hercegowina	337,21	50,47	387,68				387,68
Brazylia	1 662,70	81,41	1 744,11				1 744,11
Brytyjskie Wyspy Dziewicze				223,50	75,90	299,40	299,40
Bułgaria	2 463,44	492,74	2 956,17	53,40	18,19	71,59	3 027,77
Chile	379,17	91,04	470,21				470,21
Chiny	10 900,96	1 888,73	12 789,69	119,98	2 113,46	2 233,44	15 023,13
Chorwacja	639,79	162,27	802,06	272,95	0,00	272,95	1 075,01
Cypr	415,35	23,91	439,26	24 363,42	58 315,47	82 678,89	83 118,14
Czarnogóra	106,35	35,70	142,05				142,05
Czechy	2 607,67	488,85	3 096,52	559,87	17 917,35	18 477,22	21 573,74
Dania	2 196,01	345,72	2 541,73	796,16	10 618,55	11 414,71	13 956,44
Demokratyczna Republika Konga	48,27	0,00	48,27				48,27
Dominikana	231,89	30,27	262,16				262,16
Egipt	1 102,37	58,84	1 161,22				1 161,22
Ekwador	126,25	0,00	126,25				126,25
Estonia	243,11	26,72	269,83	149,10	98,73	247,83	517,66
Etiopia	47,82	0,00	47,82				47,82
Filipiny	282,13	0,00	282,13				282,13
Finlandia	644,36	65,07	709,42				709,42
Francja	16 600,76	2 965,41	19 566,17	1 647,41	30 090,62	31 738,03	51 304,20
Gambia	48,95	0,00	48,95				48,95
Gibraltar				97,22	0,00	97,22	97,22
Grecja	1 927,44	380,63	2 308,07				2 308,07
Grenada	67,73	0,00	67,73				67,73

Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r.
ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Gruzja	1 617,92	100,63	1 718,55				1 718,55
Gwatemala	118,43	0,00	118,43				118,43
Hiszpania	7 863,04	750,42	8 613,46	1 283,71	23 712,75	24 996,46	33 609,93
Holandia	6 384,81	729,09	7 113,91	590,80	128 067,73	128 658,53	135 772,44
Indie	3 689,77	631,75	4 321,51	102,13	30,60	132,73	4 454,24
Indonezja	224,53	0,00	224,53				224,53
Irak	148,05	0,00	148,05	37,75	74,70	112,45	260,50
Iran	745,56	152,43	897,99				897,99
Irlandia	4 524,12	648,66	5 172,79	602,75	449,51	1 052,26	6 225,05
Islandia	92,16	0,00	92,16				92,16
Izrael	6 922,90	2 029,45	8 952,35	9 387,26	19 858,75	29 246,01	38 198,37
Japonia	1 313,81	119,80	1 433,61	59,11	1 179,82	1 238,93	2 672,54
Jemen	162,26	42,65	204,91				204,91
Jersey				293,39	0,00	293,39	293,39
Jordania	197,39	0,00	197,39				197,39
Kamerun	190,39	58,61	249,00				249,00
Kanada	2 086,56	218,60	2 305,16	632,01	0,00	632,01	2 937,17
Katar	72,52	50,79	123,31				123,31
Kazachstan	1 369,67	228,66	1 598,34				1 598,34
Kirgistan	215,58	25,43	241,01				241,01
Kolumbia	178,83	0,00	178,83				178,83
Korea Południowa	1 876,32	411,94	2 288,26	507,99	64,77	572,76	2 861,02
Królestwo Bahrajnu	113,00	0,00	113,00				113,00
Kuba	31,68	0,00	31,68				31,68
Liban	376,45	86,67	463,12				463,12
Libia	550,02	31,10	581,12				581,12
Lichtenstein				0,00	39,76	39,76	39,76
Litwa	4 250,77	815,39	5 066,16				5 066,16
Luxemburg	422,27	56,68	478,95	1 523,57	32 180,76	33 704,32	34 183,27
Łotwa	364,09	176,26	540,35				540,35
Macedonia	266,03	23,83	289,86				289,86
Madagaskar	34,56	0,00	34,56				34,56
Malezja	84,97	0,00	84,97				84,97
Malta	194,18	27,05	221,22	266,90	0,00	266,90	488,12
Maroko	325,66	60,85	386,51				386,51
Mauritius	61,03	28,88	89,91				89,91
Meksyk	1 198,11	116,08	1 314,19				1 314,19
Mołdawia	630,92	58,58	689,50				689,50
Mongolia	459,13	136,94	596,07				596,07
Nepal	348,06	46,77	394,83				394,83
Niemcy	52 037,71	8 611,59	60 649,30	3 446,85	12 236,84	15 683,69	76 332,99
Nigeria	408,43	23,73	432,16				432,16
Norwegia	2 518,19	327,98	2 846,17	1 602,13	2 633,00	4 235,13	7 081,30
Nowa Zelandia	157,12	45,87	202,99				202,99

Pakistan	253,96	0,00	253,96				253,96
Panama	52,64	0,00	52,64	38,00	0,00	38,00	90,64
Peru	233,23	0,00	233,23				233,23
Portugalia	3 964,48	507,72	4 472,20	0,00	5 776,98	5 776,98	10 249,19
Republika Południowej Afryki	206,88	1,00	207,88				207,88
Rosja	15 256,43	1 536,96	16 793,39	73,54	2 224,88	2 298,42	19 091,81
Rumunia	3 932,48	911,97	4 844,45	151,38	0,00	151,38	4 995,83
Saint Kitts and Nevis				48,78	0,00	48,78	48,78
Serbia	416,23	64,90	481,14				481,14
Singapur	137,80	0,00	137,80				137,80
Słowacja	5 317,73	484,89	5 802,61	543,84	110,85	654,69	6 457,30
Słowenia	232,01	28,79	260,80				260,80
Sri Lanka	72,44	30,77	103,21				103,21
Sudan Południowy	80,18	0,00	80,18				80,18
Syria	380,95	26,13	407,08	82,07	0,00	82,07	489,15
Szwajcaria	1 620,05	258,18	1 878,23	909,18	797,31	1 706,49	3 584,72
Szwecja	9 774,75	1 853,65	11 628,41	277,06	77,63	354,69	11 983,10
Tadżykistan	39,00	0,00	39,00				39,00
Tajlandia	80,80	0,00	80,80				80,80
Tajwan	859,52	146,44	1 005,96				1 005,96
Togo	86,40	0,00	86,40				86,40
Trynidad i Tobago	40,60	0,00	40,60				40,60
Tunezja	792,16	95,99	888,14				888,14
Turcja	4 058,01	1 193,30	5 251,31	0,00	56,17	56,17	5 307,48
Turkmenistan	122,44	49,60	172,04				172,04
Ukraina	160 713,75	16 329,09	177 042,84	1 769,26	1 490,36	3 259,62	180 302,46
USA	6 781,20	825,66	7 606,85	1 437,17	2 766,12	4 203,29	11 810,14
Uzbekistan	283,85	27,54	311,39				311,39
Wenezuela	228,78	0,00	228,78				228,78
Węgry	2 571,13	1 124,35	3 695,47				3 695,47
Wielka Brytania	18 901,97	2 445,10	21 347,07	3 395,26	19 972,83	23 368,09	44 715,16
Wietnam	3 866,71	1 538,31	5 405,01	65,24	0,00	65,24	5 470,25
Włochy	16 644,47	3 342,32	19 986,79	1 630,54	7 057,77	8 688,31	28 675,10
Wyspa Guernsey				792,32	179,56	971,88	971,88
Wyspa Man				100,26	0,00	100,26	100,26
Zjednoczone Emiraty Arabskie				242,00	0,00	242,00	242,00
Suma:	449 231,24	63 689,99	512 921,24	61 758,14	388 051,96	449 810,10	962 731,33

Tabela 13: Powierzchnia lokali nabytych przez cudzoziemców na podstawie zezwolenia i bez obowiązku uzyskania zezwolenia oraz liczba dokonanych transakcji (dla wybranych miast)

Miejscowość	Osoba Fizyczna				Suma:		Osoba Prawna				Suma:		Suma	Suma
	Lokale mieszkalne (w m ²)		Lokale użytkowe (w m ²)		Powierzchnia (w m ²)	Liczba wpisów	Lokale mieszkalne (w m ²)		Lokale użytkowe (w m ²)		Powierzchnia (w m ²)	Liczba wpisów		
Gdańsk	12 637,06	227	1 106,92	48	13 743,97	275	1 337,77	19	2 819,78	4	4 157,55	23	17 901,52	298
Gdynia	3 310,91	55	122,87	11	3 433,78	66	153,95	3	2 477,50	2	2 631,45	5	6 065,23	71
Gorzów Wielkopolski	2 641,31	47	35,97	1	2 677,27	48	0,00	0	28,40	1	28,40	1	2 705,67	49
Kraków	60 894,08	1108	7 981,17	318	68 875,25	1426	3 590,80	53	15 041,49	30	18 632,29	83	87 507,54	1509
Łódź	12 100,28	234	1 410,07	41	13 510,34	275	2 051,96	28	39 393,17	10	41 445,13	38	54 955,48	313
Poznań	11 153,94	191	867,51	36	12 021,45	227	1 663,08	32	3 105,75	15	4 768,83	47	16 790,28	274
Szczecin	5 926,69	102	1 266,16	33	7 192,85	135	926,25	14	1 322,95	4	2 249,20	18	9 442,04	153
Świnoujście	3 524,51	69	2 318,68	65	5 843,19	134	452,26	5	253,36	3	705,62	8	6 548,81	142
Warszawa	104 469,45	1810	26 353,80	864	130 823,25	2674	33 194,17	331	290 777,44	203	323 971,61	534	454 794,86	3208
Wrocław	42 873,62	762	6 719,85	203	49 593,47	965	2 104,00	28	7 350,75	36	9 454,75	64	59 048,22	1029
Zakopane	421,43	8	190,36	6	611,80	14							611,80	14
Suma:	259 953,26	4613	48 373,37	1626	308 326,63	6239	45 474,24	513	362 570,59	308	408 044,83	821	716 371,46	7060

**Tabela 14: Liczba wpisów do rejestrów dotycząca nieruchomości nabytych przez cudzoziemców
bez obowiązku uzyskania zezwolenia
(wg podstawy prawnej nabycia i kraju pochodzenia nabywcy)**

Kraj pochodzenia nabywcy	art. 8 ust 1 pkt 1	art. 8 ust 1 pkt 1a	art. 8 ust 1 pkt 2	art. 8 ust 1 pkt 3	art. 8 ust 1 pkt 4	art. 8 ust 2	art. 8 ust 2a pkt 2a	Suma:
Albania	4			1				5
Algieria	5			1				6
Arabia Saudyjska	2	2						4
Argentyna	6			1				7
Armenia	36	2	12	8	1	1		60
Australia	25	2	3		1	3		34
Austria						442		442
Azerbejdżan	23	3	3			1		30
Bangladesz	3							3
Belgia						312		312
Bezpaństwowiec	2	1						3
Białoruś	543	60	18	11		14		646
Bośnia i Hercegowina	6							6
Brazylia	27			1				28
Brytyjskie Wyspy Dziewicze						3		3
Bułgaria						121		121
Chile	9			2				11
Chiny	199	23	24	2		22		270
Chorwacja						31		31
Cypr						559		559
Czarnogóra	2							2
Czechy						290		290
Dania						184		184
Demokratyczna Republika Konga	1							1
Dominikana	2			1		1		4
Egipt	23	1		4				28
Ekwador	1							1
Estonia						22		22
Etiopia	1							1
Filipiny	4							4
Finlandia						62		62
Francja						842	1	843
Gambia	1							1
Gibraltar						3		3
Grecja						78		78
Grenada	1							1
Gruzja	26	3		1				30

Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r.
ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Gwatemala	1							1
Hiszpania						342		342
Holandia						949		949
Indie	69	5	7	11	4	11		107
Indonezja	2			3				5
Irak	2		2			3		7
Iran	13	3						16
Irlandia	1					169		170
Islandia						6		6
Izrael	180	26	4			116		326
Japonia	20	2		4		6		32
Jemen	5			1				6
Jersey						3		3
Jordania	3		1					4
Kamerun	5	1						6
Kanada	39	3		1	4	3		50
Katar	1	1						2
Kazachstan	30	4		2		2		38
Kirgistan	4							4
Kolumbia	2							2
Korea Południowa	30	1	8	4		41		84
Królestwo Bahrajnu	1							1
Kuba	1		1					2
Kuwejt						8		8
Laos				2				2
Liban	5	1						6
Libia	8	1						9
Lichtenstein						10		10
Litwa	1					183		184
Luxemburg						340		340
Łotwa						33		33
Macedonia	6					1		7
Madagaskar	1							1
Malezja	1							1
Malta						25		25
Maroko	5	3			2			10
Mauritius	2			1				3
Meksyk	20	3	1					24
Mołdawia	15	1	3	2		1		22
Mongolia	9	2						11
Nepal	7	1	1					9
Niemcy					2	4106		4108
Nigeria	8							8
Norwegia						164		164

Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z realizacji w 2019 r.
ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Nowa Zelandia	2							2
Pakistan	4		5			11		20
Panama	2							2
Peru	3							3
Portugalia						147		147
Przedsiębiorca EOG ¹						2		2
Republika Południowej Afryki	2		1	1		2		6
Rosja	302	21	15	27		14		379
Rumunia						144		144
Saint Kitts and Nevis						1		1
Serbia	9	2		3				14
Seszele						1		1
Singapur	2					3		5
Słowacja						241		241
Słowenia						10		10
Sri Lanka	2							2
Sudan Południowy	1							1
Syria	9	1				2		12
Szwajcaria						150		150
Szwecja						428		428
Tadżykistan	1							1
Tajlandia	1			1		1		3
Tajwan	15	2				1		18
Togo	1							1
Trynidad i Tobago	1							1
Tunezja	18	1		4				23
Turcja	87	20	3	11		17		138
Turkmenistan	3	2						5
Ukraina	3121	221	75	61		159		3637
USA	125	5	2	7	7	62		208
Uzbekistan	5	1						6
Wenezuela	4			1				5
Węgry						134		134
Wielka Brytania	3					1048	1	1052
Wietnam	73	15	39	5		1		133
Włochy			4			663		667
Wyspa Guernsey	2					6		8
Wyspa Man						3		3
Zjednoczone Emiraty Arabskie	1					1		2
Suma:	5248	446	232	185	21	12765	2	18899

Tabela 15: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)

Województwo	Liczba wpisów		Suma:	Powierzchnia ha		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna		Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
DOLNOŚLĄSKIE	15	67	82	10,98	333,14	344,12
KUJAWSKO-POMORSKIE	1	20	21	0,95	104,52	105,47
LUBELSKIE	6	17	23	49,37	63,84	113,21
LUBUSKIE	8	28	36	56,29	251,56	307,85
ŁÓDZKIE	8	45	53	11,05	289,74	300,79
MAŁOPOLSKIE	5	50	55	1,75	184,98	186,73
MAZOWIECKIE	10	147	157	18,10	549,93	568,03
OPOLSKIE	2	13	15	12,47	681,19	693,65
PODKARPACKIE		18	18		111,67	111,67
PODLASKIE	1	6	7	1,25	153,63	154,88
POMORSKIE	7	41	48	429,21	464,91	894,13
ŚLĄSKIE	6	64	70	5,39	298,66	304,05
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1	5	6	0,13	12,62	12,75
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	5	17	22	5,27	217,08	222,35
WIELKOPOLSKIE	9	48	57	55,10	331,14	386,24
ZACHODNIOPOMORSKIE	13	37	50	1 065,95	241,44	1 307,39
Suma:	97	623	720	1 723,27	4 290,04	6 013,30

Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)

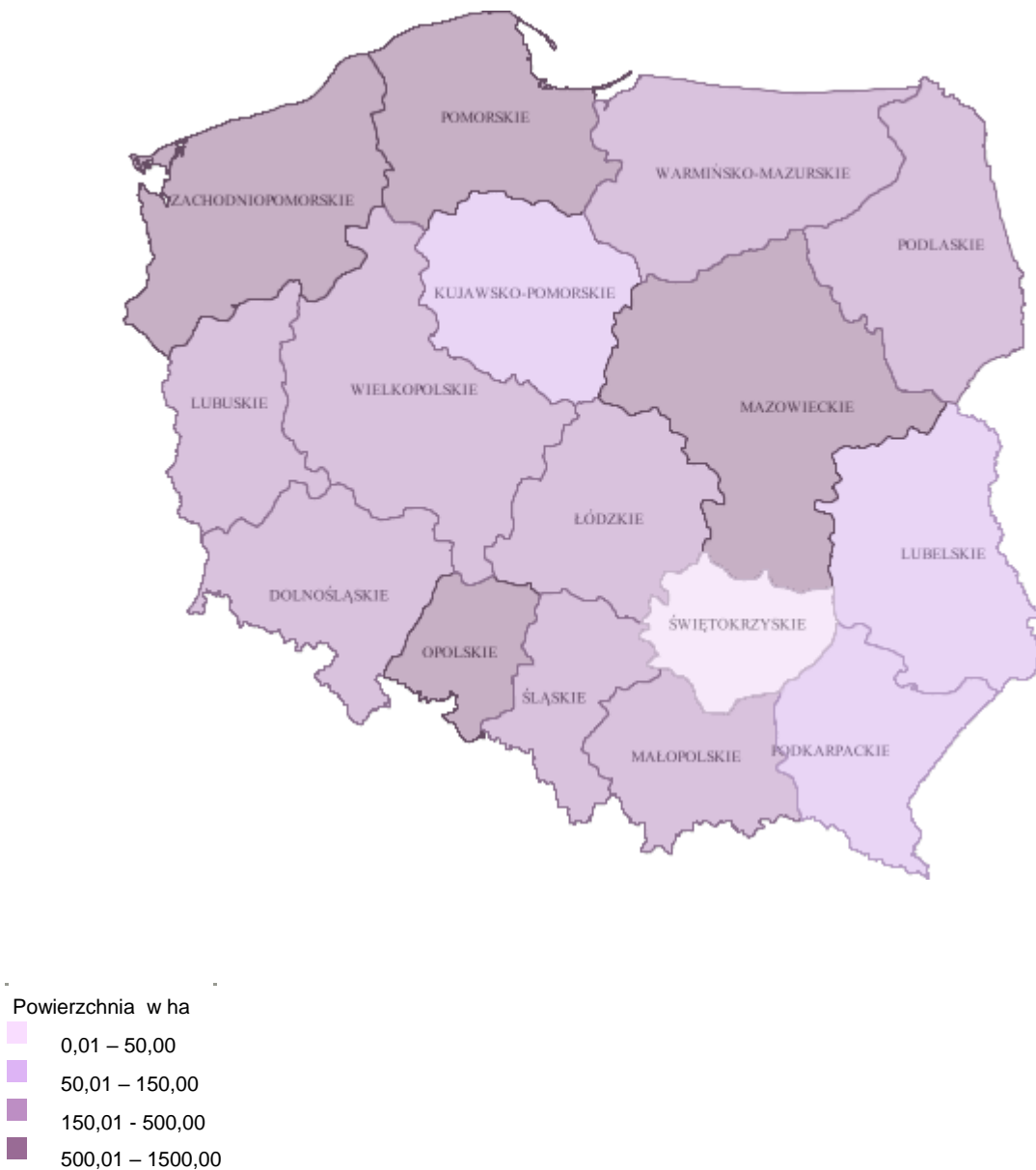

Tabela 16: Powierzchnia nieruchomości, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Powierzchnia ha		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
Arabia Saudyjska		1,46	1,46
Austria	4,64	28,46	33,10
Belgia	5,90	45,22	51,12
Białoruś	43,22		43,22
Bułgaria		93,54	93,54
Chiny		12,47	12,47
Chorwacja		0,99	0,99
Cypr	0,84	238,90	239,74
Czechy		146,81	146,81
Dania	44,98	114,29	159,27
Estonia	0,23	3,60	3,83
Finlandia		12,86	12,86
Francja	4,35	29,78	34,14
Hiszpania	25,33	2,66	28,00
Holandia	4,10	1 102,19	1 106,28
Indie		0,13	0,13
Irak	0,11		0,11
Irlandia	0,01	2,82	2,83
Izrael		0,43	0,43
Korea Południowa		2,44	2,44
Luxemburg		545,14	545,14
Łotwa	149,01	2,09	151,10
Malta		31,81	31,81
Niemcy	1 370,15	1 138,47	2 508,62
Norwegia		4,15	4,15
Portugalia		11,76	11,76
Rosja		0,13	0,13
Singapur		4,11	4,11
Słowacja		2,17	2,17
Słowenia		0,77	0,77
Szwajcaria	5,11	14,63	19,74

Szwecja	2,98	471,94	474,91
Ukraina	0,27	4,35	4,62
USA	1,25	2,62	3,87
Węgry		7,56	7,56
Wielka Brytania	46,09	174,93	221,02
Włochy	14,68	25,94	40,61
Zjednoczone Emiraty Arabskie		8,42	8,42
Suma:	1 723,27	4 290,04	6 013,30

Tabela 17: Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg województw)

Województwo	Powierzchnia ha		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
DOLNOŚLĄSKIE	1,52	65,40	66,92
KUJAWSKO-POMORSKIE		37,05	37,05
LUBELSKIE	3,42	35,68	39,09
LUBUSKIE	51,54	8,08	59,62
ŁÓDZKIE	9,01	66,93	75,94
MAŁOPOLSKIE		44,87	44,87
MAZOWIECKIE	15,18	91,30	106,48
OPOLSKIE	0,19	650,99	651,18
PODKARPACKIE		4,64	4,64
PODLASKIE		22,25	22,25
POMORSKIE	422,92	324,47	747,40
ŚLĄSKIE	0,76	29,00	29,76
ŚWIĘTOKRZYSKIE		7,39	7,39
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,42	67,70	68,12
WIELKOPOLSKIE	20,04	86,86	106,90
ZACHODNIOPOMORSKIE	913,86	35,15	949,00
Suma:	1 438,87	1 577,75	3 016,62

Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały
(wg województw)

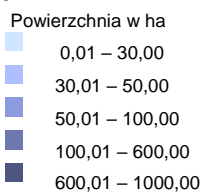

Tabela 18: Powierzchnia nieruchomości rolnych i leśnych, stanowiących własność lub znajdujących się w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Powierzchnia ha		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
Austria	2,65	0,12	2,77
Belgia	4,19	4,85	9,04
Bułgaria		91,85	91,85
Chiny		0,22	0,22
Chorwacja		0,89	0,89
Cypr	0,15	26,56	26,71
Czechy		44,84	44,84
Dania	43,84	67,94	111,78
Estonia		0,17	0,17
Francja		12,33	12,33
Hiszpania		0,33	0,33
Holandia	2,90	149,62	152,52
Irlandia		0,38	0,38
Luxemburg		47,91	47,91
Łotwa	0,14	0,72	0,86
Malta		12,44	12,44
Niemcy	1 339,54	1 028,02	2 367,56
Norwegia		4,15	4,15
Portugalia		0,33	0,33
Singapur		4,11	4,11
Słowacja		0,80	0,80
Szwajcaria	3,37	2,07	5,44
Szwecja	2,94	0,88	3,82
USA		0,48	0,48
Wielka Brytania	26,88	64,38	91,25
Włochy	12,28	7,30	19,59
Zjednoczone Emiraty Arabskie		4,07	4,07
Suma:	1 438,87	1 577,75	3 016,62

Tabela 19: Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)

Województwo	Liczba wpisów		Suma:	Powierzchnia m ²		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna		Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
DOLNOŚLĄSKIE	8	9	17	2 381,97	1 410,79	3 792,76
KUJAWSKO-POMORSKIE	1	1	2	118,00	859,54	977,54
LUBELSKIE	1	3	4	277,86	642,90	920,76
LUBUSKIE	3	4	7	1 191,67	7 816,68	9 008,35
ŁÓDZKIE	1	8	9	56,19	16 342,37	16 398,55
MAŁOPOLSKIE	6	8	14	1 229,96	5 697,51	6 927,47
MAZOWIECKIE	10	35	45	1 699,73	315 273,33	316 973,06
OPOLSKIE	2	1	3	1 967,84	107,69	2 075,53
PODKARPACKIE		2	2		884,50	884,50
POMORSKIE	2	10	12	2 201,37	22 602,41	24 803,78
ŚLĄSKIE	3	15	18	1 408,82	151 719,41	153 128,23
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1	1	2	106,40	5 399,16	5 505,56
WIELKOPOLSKIE	4	5	9	988,74	5 220,29	6 209,02
ZACHODNIOPOMORSKIE	3	6	9	805,81	7 295,36	8 101,17
Suma:	45	108	153	14 434,35	541 271,93	555 706,28

Liczba wpisów z zakresu nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych w Polsce oraz powierzchnia tych nieruchomości (wg województw)

Tabela 20: Powierzchnia lokali mieszkalnych i użytkowych, stanowiących własność spółek z siedzibą w Polsce, w których cudzoziemcy nabyli ogół praw i obowiązków, akcje lub udziały (wg kraju pochodzenia nabywcy)

Kraj pochodzenia nabywcy	Powierzchnia m ²		Suma:
	Osoba Fizyczna	Osoba Prawna	
Austria		127 187,34	127 187,34
Belgia	114,48	188,69	303,17
Białoruś	396,36		396,36
Bułgaria		1 908,86	1 908,86
Cypr		31 320,82	31 320,82
Czechy		9 211,96	9 211,96
Estonia		265,98	265,98
Francja	327,67	66,60	394,27
Hiszpania	176,64	161,28	337,93
Holandia		214 650,37	214 650,37
Indie	672,71		672,71
Irlandia	56,19		56,19
Izrael	338,50	35,59	374,09
Kanada	516,94		516,94
Kenia		215,50	215,50
Luxemburg		138 872,41	138 872,41
Malta		2 051,19	2 051,19
Niemcy	3 019,66	7 102,42	10 122,08
Norwegia	82,56		82,56
Rosja	322,06		322,06
Słowacja		1 255,70	1 255,70
Szwajcaria	885,39		885,39
Turcja	54,86	176,67	231,53
Ukraina	212,59	276,80	489,39
USA	136,99	133,68	270,67
Węgry		175,63	175,63
Wielka Brytania	6 445,51	4 564,42	11 009,92
Włochy	675,25	757,68	1 432,93
Wyspy Marshalla		270,51	270,51
Zjednoczone Emiraty Arabskie		421,85	421,85
Suma:	14 434,35	541 271,93	555 706,28

UWAGA:

Dane statystyczne zaprezentowane w Sprawozdaniu są wynikiem zaokrąglenia wartości z czterech miejsc po przecinku do dwóch miejsc po przecinku.

¹ - spółka prawa handlowego z siedzibą na terytorium RP, której jedynym bądź większościowym udziałowcem jest spółka akcyjna, będąca cudzoziemcem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz.U. z 2017 r. poz. 2278), której akcje dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym, co uniemożliwia jednoznaczne ustalenie kraju pochodzenia jej kapitału zagranicznego.

PODSUMOWANIE

Reglamentacja obrotu nieruchomościami w Polsce z udziałem cudzoziemców polega na obowiązku uzyskania przez cudzoziemca stosownego zezwolenia, które jest podstawą do nabycia nieruchomości na zasadach obowiązujących obywateli polskich.

W 2019 r. do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpłynęło łącznie **767** wniosków o udzielenie zezwolenia na nabycie nieruchomości oraz udziałów i akcji w spółkach będących właścicielem bądź użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonych w Polsce, a także o udzielenie przyrzeczeń wydania zezwolenia na nabycie nieruchomości (promes). W porównaniu z rokiem 2018 odnotowano **19%** wzrost liczby wniosków, które wpłynęły do Ministra.

W 2019 r. minister właściwy do spraw wewnętrznych wydał **439** zezwoleń na nabycie **663** nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni **53,64 ha**.

Zezwolenia na nabycie przez cudzoziemców nieruchomości gruntowych			
Rok	Liczba zezwoleń		Powierzchnia nieruchomości objęta zezwoleniami (w ha)
2019	osoby fizyczne	434	53,17
	osoby prawne	2	0,14
	przedstawicielstwa dyplomatyczne	3	0,33
	Razem	439	53,64

W ramach ww. liczby **439** zezwoleń **108** zezwoleń dotyczyło nieruchomości rolnych oraz leśnych (niektóre nieruchomości mają jednocześnie charakter rolny oraz leśny) o łącznej powierzchni **35,32 ha**. Wśród **108** zezwoleń dotyczących nieruchomości rolnych i leśnych **14** zezwoleń dotyczyło nieruchomości *stricte* leśnych o łącznej powierzchni **0,82 ha**.

Zezwolenia na nabycie przez cudzoziemców nieruchomości rolnych i leśnych			
Rok	Liczba zezwoleń		Powierzchnia nieruchomości objęta zezwoleniami (w ha)
2019	osoby fizyczne	108	35,32
	Razem	108	35,32

W latach 1990-2019 cudzoziemcy uzyskali 26 236 zezwoleń **na nabycie nieruchomości gruntowych** o łącznej powierzchni ok. 52 628 ha.

Zezwolenia na nabycie nieruchomości gruntowych wydane w latach 2015-2019

Lata	Liczba zezwoleń	Powierzchnia nieruchomości objęta zezwoleniami (w ha)
2019	470	54
2018	241	26
2017	224	23
2016	252	80
2015	341	461

W 2019 r. minister właściwy do spraw wewnętrznych wydał **140 zezwoleń na nabycie lokali mieszkalnych położonych w strefie nadgranicznej oraz lokali użytkowych o łącznej powierzchni 9 018,55 m²** na rzecz obywateli spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej.

W omawianym roku wydano **20 zezwoleń** na nabycie udziałów i akcji w spółkach będących właścicielami bądź użytkownikami wieczystymi **136,30 ha** nieruchomości położonych w Polsce.

Na nabycie lub objęcie akcji lub udziałów w spółkach handlowych z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości, w latach 1996-2019 cudzoziemcy otrzymali 3414 zezwoleń w odniesieniu do 56 660 ha nieruchomości gruntowych.

Zezwolenia na nabycie lub objęcie przez cudzoziemców udziałów lub akcji w spółkach handlowych z siedzibą w Polsce, będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowych, wydane w latach 2015-2019

Lata	Liczba zezwoleń	Powierzchnia nieruchomości gruntowych stanowiących własność lub będących w użytkowaniu wieczystym spółek z siedzibą w Polsce (w ha)
2019	20	136
2018	5	7
2017	19	88
2016	7	36
2015	1	6

W 2019 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wydał **19 decyzji odmawiających** udzielenia zezwolenia na nabycie nieruchomości, lokali oraz akcji i udziałów.

Podstawą wydania decyzji odmownych było najczęściej niewykazanie przez cudzoziemca, że zachodzą okoliczności uzasadniające jego trwałe więzi z Polską, bądź brak spełnienia innych ustawowych przesłanek uzasadniających wydanie zezwolenia. 1 decyzja odmowna została wydana z powodu wyrażenia sprzeciwu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W latach 1990–2019 minister właściwy do spraw wewnętrznych wydał **3 893 decyzji odmownych**, przy liczbie ponad **29,5 tys. zezwoleń**. Decyzje negatywne stanowią zatem około 13% wszystkich decyzji w tym zakresie.

Analizując szczegółowe dane dotyczące skali nabywania nieruchomości przez cudzoziemców przedstawione w niniejszym Sprawozdaniu należy stwierdzić, że analogicznie do lat ubiegłych największe zainteresowanie nabyciem nieruchomości w Polsce wykazują cudzoziemcy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Powierzchnia nabytych przez tę grupę cudzoziemców nieruchomości gruntowych w roku 2019 r. stanowi prawie 93% powierzchni wszystkich nabytych nieruchomości gruntowych. Przedmiotem zainteresowania są przede wszystkim nieruchomości gruntowe przeznaczone pod inwestycje gospodarcze nabywane przez przedsiębiorców, a także na cele stałego zamieszkania na terenie Polski przez obywateli państw członkowskich EOG, którzy żyją i pracują w Polsce.

Z danych zgromadzonych w rejestrach wynika, iż w 2019 r. zostały zarejestrowane transakcje, mocą których cudzoziemcy zarówno na podstawie wymaganego zezwolenia, jak i bez obowiązku ubiegania się o zezwolenie, nabyli:

- na podstawie **8 690** transakcji nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni **5 238,32 ha** (w tym 1 279 transakcji dotyczyło nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni 1 349,24 ha),
- na podstawie **10 971** transakcji lokale mieszkalne i użytkowe o łącznej powierzchni **962 731,33 m²**.

W 2019 r. zarejestrowano **873** transakcji kapitałowych, a wśród nich:

- **720** wpisów dotyczących nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 6 013,30 ha,

- **153** wpisy dotyczące nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lokali mieszkalnych i użytkowych o łącznej powierzchni 555 706,28 m².

W omawianym roku sprawozdawczym odnotowano transakcje dotyczące nabycia przez cudzoziemców ogółu praw i obowiązków, akcji lub udziałów w spółkach będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości rolnych i leśnych o łącznej powierzchni **3 016,62 ha**.

Mając na uwadze zarejestrowane w 2019 r. transakcje nabycia nieruchomości gruntowych należy stwierdzić, że nabyte przez cudzoziemców grunty rolne i leśne w omawianym roku sprawozdawczym to ok. 26% powierzchni wszystkich nabytych nieruchomości gruntowych.

Na wzrost nabycia w ostatnich latach nieruchomości, jak również akcji lub udziałów w spółkach handlowych z siedzibą w Polsce wpływ miało m.in. zakończenie okresów przejściowych dotyczących nabywania tego rodzaju nieruchomości przez podmioty pochodzące z Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej oraz fakt, iż Polska jest krajem popularnym i atrakcyjnym w sensie biznesowym. Należy to również łączyć z bardzo dobrą sytuacją ekonomiczną Rzeczypospolitej Polskiej i jej postrzeganiem przez cudzoziemców.

Prowadzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji rejestry nieruchomości, akcji i udziałów nabytych i objętych przez cudzoziemców za zezwoleniem oraz bez obowiązku uzyskania zezwolenia powinny pozwalać na monitorowanie tendencji w tym zakresie oraz analizę skali zainteresowania poszczególnych grup podmiotów (osób fizycznych oraz przedsiębiorców reprezentujących zagraniczny kapitał) nabywaniem konkretnych rodzajów nieruchomości oraz stopnia zainteresowania takimi nieruchomościami w poszczególnych województwach. Prowadzone rejestry to baza danych zawierająca w szczególności informacje dotyczące nieruchomości nabytych przez cudzoziemców oraz dane spółek, w których cudzoziemcy nabyli lub objęli akcje lub udziały. Dane te wynikają z nadesłanych aktów notarialnych oraz postanowień sądowych, a także uzyskiwane są w toku prowadzonych przez organ czynności wyjaśniających.

W 2019 r. do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpłynęło **36 597** dokumentów dotyczących transakcji nabycia nieruchomości, akcji i udziałów przez cudzoziemców. W porównaniu z rokiem 2018 odnotowano **4%** wzrost liczby dokumentów, które wpłynęły do Ministra. Na podstawie tego dokonano **20 538** wpisów do rejestrów, tj. **19 661** wpisy dotyczące nabycia nieruchomości przez cudzoziemców, **873** wpisy z zakresu nabycia ogółu praw i obowiązków oraz udziałów i akcji w spółkach będących właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości oraz **4 wpisy** dotyczące nabycia za zezwoleniem nieruchomości przez przedstawicielstwa dyplomatyczne.

Zakończono ad acta **21 308** dokumentów, z czego **18 041** w zakresie obrotu kapitałowego i **3 267** dotyczących nabycia nieruchomości.

Pozyskiwanie informacji od 1 stycznia 2017 r. o określonych zdarzeniach prawnych, których stroną jest cudzoziemiec w rozumieniu przepisów ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz rozszerzenie katalogu dokumentów, do przesyłania których zostali zobowiązani notariusze i organy administracji publicznej, pozytywnie wpłynęło na pewność obrotu gospodarczego. Powyższe spowodowało, iż dane wprowadzane do rejestrów nieruchomości, udziałów i akcji nabytych przez cudzoziemców, dokładniej oddają rzeczywisty poziom zainteresowania cudzoziemców nieruchomościami położonymi na terytorium Polski oraz ich udziałem w polskim rynku kapitałowym.

Przedstawiając Wysokiej Izbie Sprawozdanie z realizacji w 2019 r. ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, zwracam się z uprzejmą prośbą o jego przyjęcie.

Minister

Spraw Wewnętrznych i Administracji

Mariusz Kamiński